

MINISTERSTVO VNÚTRA SLOVENSKEJ REPUBLIKY
SEKCIA EURÓPSKÝCH PROGRAMOV
ODBOR INKLÚZIE MARGINALIZOVANÝCH RÓMSKÝCH KOMUNIÍT

PRÍRUČKA K OPRÁVNENOSTI VÝDAVKOV SPROSTREDKOVATEĽSKÉHO ORGÁNU
PRE OPERAČNÝ PROGRAM ĽUDSKÉ ZDROJE
pre Prioritnú os 6

Verzia 1.0

Dátum účinnosti: 18.07.2016

EURÓPSKA ÚNIA

Európsky sociálny fond
Európsky fond regionálneho rozvoja

OPERAČNÝ PROGRAM
ĽUDSKÉ ZDROJE

OBSAH

1.	ÚVOD	3
2.	PODMIENKY OPRÁVNENOSTI VÝDAVKOV	3
2.1	VŠEOBECNÉ PODMIENKY OPRÁVNENOSTI VÝDAVKOV	3
2.2	ŠPECIFICKÉ PODMIENKY OPRÁVNENOSTI VÝDAVKOV	5
3.	ROZDELENIE OPRÁVNENÝCH VÝDAVKOV	9
4.	PRAVIDLÁ OPRÁVNENOSTI PRE NAJČASTEJŠIE SA VYSKYTUJÚCE VÝDAVKY	10
5.	KATEGORIZÁCIA OPRÁVNENÝCH VÝDAVKOV	29
6.	NEOPRÁVNENÉ VÝDAVKY	29
7.	PODMIENKY HOSPODÁRNOSTI VÝDAVKOV	30
8.	ZOZNAM PRÍLOH	38

1. Úvod

Príručka k oprávnenosti výdavkov (ďalej len „príručka“) Sprostredkovateľského orgánu pre Operačný program Ľudské zdroje (ďalej len „SO“) pre prioritnú os 6 (ďalej len „PO 6“) je záväzným riadiacim dokumentom, ktorý popisuje pravidlá oprávnenosti výdavkov pre dopytovo-orientované projekty. Príručka je vypracovaná v zmysle Zmluvy o vykonávaní časti úloh riadiaceho orgánu sprostredkovateľským orgánom zo dňa 08.07.2015, v súlade s definovaním Centrálného koordinačného orgánu v Systéme riadenia EŠIF na programové obdobie 2014-2020, *Metodickým pokynom č. 4 k číselníku oprávnených výdavkov (v aktuálnom znení)* a *Metodickým pokynom č. 6 k pravidlám oprávnenosti pre najčastejšie sa vyskytujúce skupiny výdavkov (v aktuálnom znení)*.

Cieľom príručky je definovanie pravidiel oprávnenosti výdavkov pre vytvorenie podmienok pre transparentné, jednoznačné a efektívne posudzovanie oprávnenosti výdavkov projektov zo strany SO v procese schvaľovania a kontroly projektov. V príručke sú popísané ako všeobecné, tak aj špecifické podmienky oprávnenosti výdavkov, definuje rozdelenie oprávnených výdavkov vo vzťahu k aktivitám projektu (priame výdavky, nepriame výdavky), stanovuje pravidlá oprávnenosti pre najčastejšie sa vyskytujúce výdavky v rámci projektov realizovaných prostredníctvom PO 6 OP LZ a kategorizuje oprávnené výdavky na triedy, skupiny a typy (*Príloha č. 1 - Číselník oprávnených výdavkov*). Príručka taktiež definuje základné nástroje na zabezpečenie hospodárnosti výdavkov. Stanovenie benchmarkov bude špecifikované v príslušných výzvach. V príručke sa zároveň uvádzajú výdavky, ktoré sú v súvislosti s implementáciou aktivít PO 6 neoprávnené.

Za interpretáciu oprávnenosti výdavkov v súlade s touto príručkou zodpovedá SO, ktorý si vyhradzuje právo v prípade potreby informácie uvedené v tejto príručke upraviť, doplniť alebo aktualizovať, a to najmä v súlade s potrebami vyhlasovaných výziev na predkladanie žiadostí o poskytnutie nenávratného finančného príspevku (ďalej aj „ŽoNFP“). O aktualizácii príručky bude SO informovať žiadateľov/prijímateľov na webovom sídle SO (www.minv.sk/?OPLZ).

Informácie, ako aj pravidlá k dokladovaniu, účtovaniu a úhrade oprávnených výdavkov na strane prijímateľa sú detailne popísané v **Príručke pre prijímateľa**.

2. PODMIENKY OPRÁVNEKOSTI VÝDAVKOV

Pravidlá oprávnenosti výdavkov sú stanovené na vnútroštátnej úrovni v súlade s čl. 65 ods. 1 Nariadenia Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) č. 1303/2013 zo 17. decembra 2013 (ďalej len „všeobecné nariadenie“) s ohľadom na platnú národnú legislatívu, najmä zákon o rozpočtových pravidlách verejnej správy¹ (ďalej len „zákon o rozpočtových pravidlách“), zákon o účtovníctve² a zákon o rozpočtových pravidlách územnej samosprávy³, okrem prípadov, keď sú stanovené osobitné pravidlá vo všeobecnom nariadení alebo pravidlách pre jednotlivé fondy.

2.1 Všeobecné podmienky oprávnenosti výdavkov

Vecná oprávnenosť výdavkov

Z hľadiska vecnej oprávnenosti musí výdavok spĺňať nasledujúce podmienky:

¹ Zákon č. 523/2004 Z. z. o rozpočtových pravidlách verejnej správy a o zmene a doplnení niektorých zákonov.

² Zákon č. 431/2002 Z. z. o účtovníctve.

³ Zákon č. 583/2004 Z. z. o rozpočtových pravidlách územnej samosprávy a o zmene a doplnení niektorých zákonov.

- a) výdavok je v súlade s platnými všeobecne záväznými právnymi predpismi (napr. zákon o rozpočtových pravidlách, zákon o verejnom obstarávaní⁴, zákon o štátnej pomoci⁵, zákonník práce⁶, zákon o DPH⁷, zákon o účtovníctve) a podmienkami definovanými vo výzve na predkladanie ŽoNFP;
- b) výdavok je vynaložený na projekt (existencia priameho spojenia s projektom), schválený SO a realizovaný v zmysle podmienok výzvy, prípadne podmienok schémy štátnej pomoci, prípadne pomoci de minimis, ktoré tvoria neoddeliteľnú súčasť výzvy, podmienok zmluvy o NFP,;
- c) výdavky sú vynaložené v súlade s pravidlami operačného programu (ďalej len „OP“) na oprávnené aktivity, v súlade s obsahovou stránkou projektu, zodpovedajú časovej následnosti aktivít projektu, sú plne v súlade s cieľmi projektu a prispievajú k dosiahnutiu plánovaných cieľov projektu;
- d) výdavok je primeraný, t.j. zodpovedá obvyklým cenám v danom mieste a čase a zodpovedá potrebám projektu;
- e) výdavok spĺňa zásady hospodárnosti, efektívnosti, účelnosti a účinnosti, vrátane zásady riadneho finančného hospodárenia podľa čl. 30 nariadenia 966/2012⁸;
- f) výdavky musia byť identifikovateľné a preukázateľné a musia byť doložené účtovnými dokladmi, ktoré sú riadne evidované u prijímateľa v súlade s platnou legislatívou;
- g) výdavok je preukázaný faktúrami alebo inými účtovnými dokladmi rovnocennej preukaznej hodnoty, ktoré sú riadne evidované v účtovníctve prijímateľa v súlade s platnými všeobecne záväznými právnymi predpismi a zmluvou o NFP. Výdavky musia byť uhradené prijímateľom a ich uhradenie musí byť doložené najneskôr pred ich predložením na SO⁹;
- h) výdavky sa navzájom časovo a vecne neprekrývajú a neprekrývajú sa ani s inými prostriedkami z verejných zdrojov.

V zmysle čl. 65 ods. 11 všeobecného nariadenia na jeden projekt možno udeliť príspevok z jedného alebo viacerých EŠIF alebo z jedného alebo viacerých OP a z iných nástrojov EÚ v prípade, že sa na výdavkovú položku zahrnutú do žiadosti o platbu (ďalej „ŽoP“) **na úhradu** jedným z EŠIF neposkytla podpora z iného fondu alebo nástroja EÚ, ani podpora z rovnakého fondu v rámci iného OP.

Časová oprávnenosť výdavkov

Z hľadiska časovej oprávnenosti musí výdavok v súlade s čl. 65 všeobecného nariadenia spĺňať nasledujúce podmienky:

- a) výdavok musí skutočne vzniknúť a byť uhradený prijímateľom v období medzi 1. januárom 2014 až 31. decembrom 2023 a zároveň musí byť dodržaná podmienka vyplývajúca z definície pojmu „Realizácia hlavných aktivít projektu v zmysle čl. 1, ods. 3 všeobecných zmluvných podmienok zmluvy o NFP (ďalej len „VZP“).

⁴ Zákon č. 343/2015 Z. z. o verejnom obstarávaní a o zmene a doplnení niektorých zákonov.

⁵ Zákon č. 231/1999 Z. z. o štátnej pomoci v znení neskorších predpisov.

⁶ Zákon č. 311/2001 Z. z. Zákonník práce v znení neskorších predpisov.

⁷ Zákon č. 222/2004 Z. z. o dani z pridanej hodnoty.

⁸ Nariadenie Európskeho parlamentu a Rady (EÚ, EURATOM) č. 966/2012 z 25. októbra 2012, o rozpočtových pravidlách, ktoré sa vzťahujú na všeobecný rozpočet Únie a zrušení nariadenia Rady (ES, Euratom) č. 1605/2002

⁹ Uvedené sa aplikuje primerane aj na poskytnutie zálohovej platby a poskytnutie predfinancovania.

- b) platí, že výdavky projektu vznikajú v priebehu realizácie projektu, pričom môžu vzniknúť aj pred predložením ŽoNFP za podmienky, že projekt, v rámci ktorého výdavky vznikajú, nesmie byť fyzicky ukončený (nemôžu byť ukončené všetky hlavné aktivity projektu) pred predložením ŽoNFP poskytovateľovi bez ohľadu na to, či prijímateľ uhradil všetky súvisiace platby;
- c) v prípade **zmeny a doplnenia OP** sú výdavky, ktoré sa stanú oprávnenými z dôvodu zmeny a doplnenia OP, oprávnené len odo dňa predloženia žiadosti o zmenu a doplnenie EK.

Územná oprávnenosť výdavkov

Z hľadiska územnej oprávnenosti musí výdavok spĺňať nasledujúce podmienky:

- a) výdavok je realizovaný na oprávnenom území PO 6 OP LZ;
- b) výdavok má mať väzbu na podporovaný región/územie, ktorý musí mať z realizácie projektu preukázateľný úplný alebo prevažujúci prospech.

Daň z pridanej hodnoty a iné dane

V zmysle čl. 69 všeobecného nariadenia je daň z pridanej hodnoty (ďalej aj „DPH“) neoprávneným výdavkom, avšak postup zdaňovania daňou z pridanej hodnoty umožňuje, aby DPH za určitých okolností bola oprávneným výdavkom. DPH nie je oprávneným výdavkom v prípade, že prijímateľ má nárok na jej odpočet na vstupe. Nárok na odpočet je vymedzený zákonom o DPH.

Oprávnená DPH sa vzťahuje len k plneniam, ktoré sú považované za oprávnené. V prípade, ak je výdavok oprávnený iba čiastočne, daň z pridanej hodnoty vzťahujúca sa k tomuto výdavku je oprávneným výdavkom v rovnakom pomere.

Akákoľvek činnosť vykonávaná počas realizácie projektu, resp. po jeho ukončení súvisiaca s nadobudnutím/zhodnotením majetku z prostriedkov EŠIF, ktorá bude potenciálne generovať zdaniteľné príjmy (napr. prevádzkovanie vybudovanej kanalizácie) zakladá prijímateľovi povinnosť odvádzať DPH, t.j. vznikne povinnosť prijímateľa uplatňovať voči daňovému úradu odpočet dane. V takomto prípade bude DPH (uhradená v rámci implementácie projektu ako oprávnený výdavok) spätne za obdobie realizácie projektu považovaná za neoprávnenú v rozsahu aktivít, z ktorých plynú zdaniteľné príjmy¹⁰.

Iné dane sú vo všeobecnosti neoprávneným výdavkom. Za neoprávnené výdavky sú považované predovšetkým priame dane (daň z nehnuteľnosti, daň z motorových vozidiel a pod.).

Výnimku tvoria daň z príjmu fyzických osôb, ktorá je súčasťou hrubej mzdy, resp. odmeny za vykonanú prácu a je oprávneným výdavkom v rámci osobných výdavkov.

2.2 Špecifické podmienky oprávnenosti výdavkov

Štátna pomoc

Pravidlá oprávnenosti výdavkov upravené v tejto príručke sa vzťahujú aj na poskytovanie príspevku v rámci pravidiel štátnej pomoci, pričom osobitné pravidlá oprávnenosti výdavkov budú zároveň upravené aj v príslušnej schéme štátnej pomoci, resp. schéme pomoci de minimis. Preto, aby bol výdavok považovaný za oprávnený, musí okrem pravidiel definovaných v tejto príručke spĺňať zároveň

¹⁰ Uvedené môže mať vplyv na správne určenie finančnej medzery pri projektoch generujúcich príjmy.

podmienky oprávnenosti stanovené v príslušnej schéme, ktorá bude zverejnená ako príloha príslušnej výzvy.

Pravidlá štátnej pomoci sa uplatňujú len v prípadoch, keď je prijímateľom podnik, t.j. každý subjekt vykonávajúci hospodársku činnosť bez ohľadu na právne postavenie tohto subjektu a spôsob jeho financovania. Hospodárskou činnosťou v zmysle pravidiel štátnej pomoci je každá činnosť, ktorá spočíva v ponuke tovaru a služieb na danom trhu.

Projekty vytvárajúce čistý príjem

V prípade projektov, ktoré vytvárajú príjem, či už počas realizácie projektu, alebo po jeho ukončení, je potrebné celkové oprávnené výdavky projektu znížiť o čisté príjmy¹¹, aby bola zabezpečená primeraná výška pomoci (t.j. aby nedošlo k neadekvátnemu poskytovaniu finančných prostriedkov OP nad rámec skutočnej potreby projektu). Uvedená primeraná výška pomoci predstavuje tzv. „medzeru vo financovaní“, ktorá vzniká, ak čistý príjem za príslušné obdobie nedokáže v plnej miere pokryť investičné výdavky projektu.

Vzhľadom na uvedené platí, že oprávnené výdavky na projekty vytvárajúce príjmy neprevýšia súčasnú hodnotu investičných výdavkov, po odpočítaní súčasnej hodnoty čistého príjmu z investície za stanovené obdobie. Ak na spolufinancovanie nie sú oprávnené všetky investičné náklady, čistý príjem sa prideliť pomerne k oprávneným a neoprávneným častiam investičných nákladov.

Projekty vytvárajúce príjem sú projekty, ktoré zahŕňajú:

- investíciu do infraštruktúry, ktorej používanie je spoplatnené a priamo uhradené užívateľmi, alebo
- predaj alebo prenájom pozemkov alebo budov, alebo
- poskytovanie služieb za poplatok.

V podmienkach OP LZ PO 6 sa z pohľadu povinností žiadateľa/prijímateľa viažucich sa na výpočet a monitorovanie čistých príjmov, rozlišujú dve skupiny projektov vytvárajúcich čistý príjem:

- projekty vytvárajúce čistý príjem **počas stanoveného referenčného obdobia**¹², t.j. počas obdobia realizácie projektu, ako aj obdobia po jeho dokončení, ktorých celkové oprávnené výdavky sú **vyššie ako 1 000 000 EUR** (v zmysle čl. 61 všeobecného nariadenia);
- projekty vytvárajúce čistý príjem **počas realizácie projektu**, ktorých celkové oprávnené výdavky sú **nižšie ako 1 000 000 EUR a zároveň vyššie ako 50 000 EUR** (v zmysle čl. 65, ods. 8 všeobecného nariadenia);

Na projekty, ktorých celkové oprávnené výdavky sú rovné, alebo nižšie ako 50 000 EUR sa povinnosť sledovania generovania čistých príjmov v zmysle všeobecného nariadenia neuplatňuje.

Povinnosť zohľadnenia čistých príjmov pri stanovení výšky pomoci sa **nevzťahuje na projekty**:

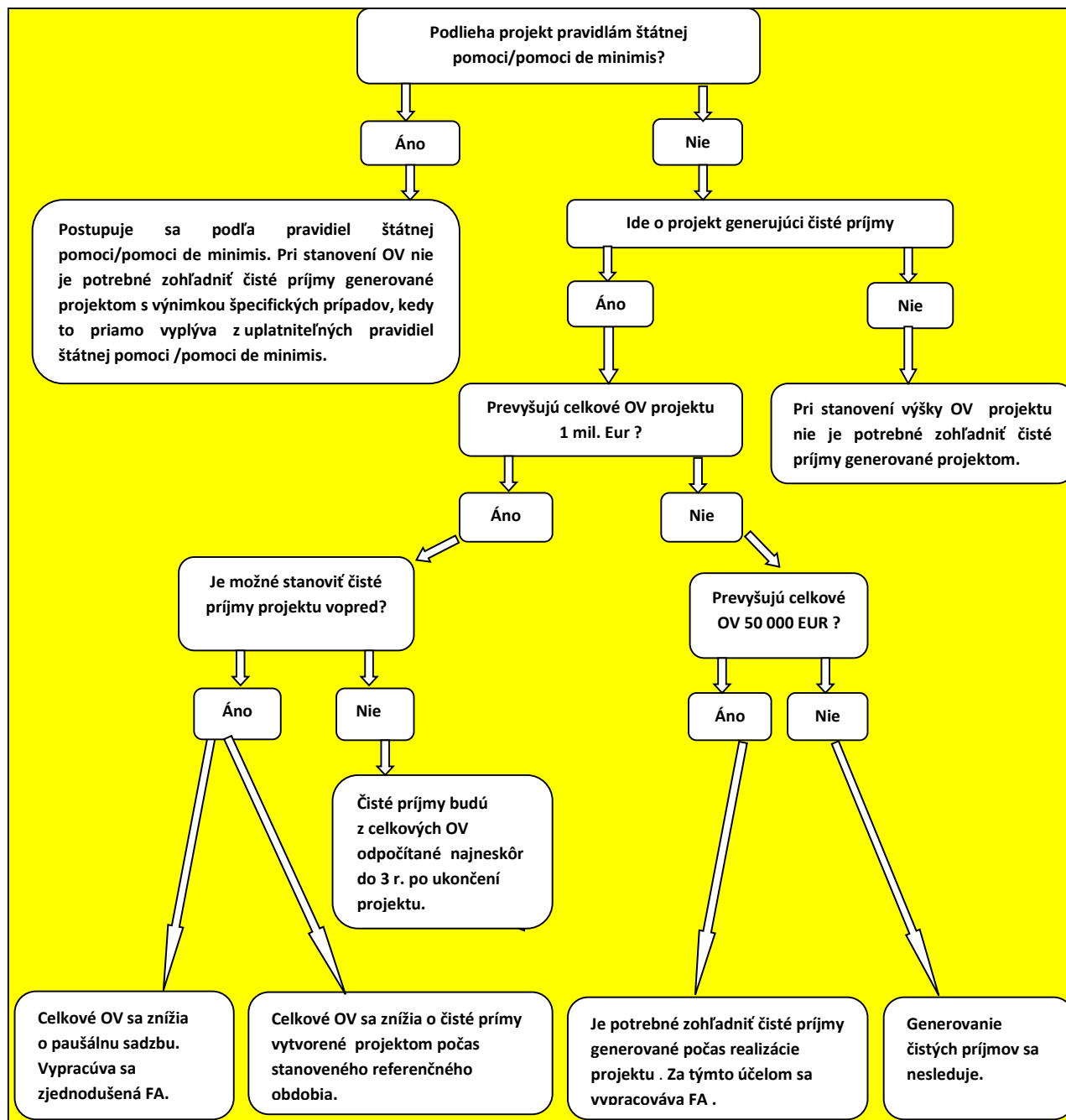
- ktoré negenerujú príjmy (napr. protipovodňové aktivity realizované vo verejnom záujme);
- na ktoré sa vzťahujú pravidlá o štátnej pomoci s výnimkou špecifických prípadov, kedy to priamo vyplýva z uplatniteľných pravidiel štátnej/pomoci de minimis;

¹¹ Čistými príjmami sa rozumie príjmy projektu po odpočítaní všetkých prevádzkových výdavkov a výdavkov na náhradu zariadenia s krátkou životnosťou, ktoré vzniknú v priebehu príslušného obdobia. Úspory prevádzkových nákladov, ktoré vznikli počas projektu, sa považujú za čistý príjem, ak nie sú kompenzované rovnocenným znížením prevádzkových dotácií.

¹² Obdobie odrážajúce ekonomickú životnosť investície, ktoré je dostatočne dlhé na to, aby zahrnulo jej pravdepodobné dlhodobé dopady. Pre jednotlivé sektory, resp. subsektory podpory v zmysle Prílohy I Delegovaného nariadenia Komisie (EÚ) č. 480/2014 uplatňujú tieto referenčné obdobia: odvádzanie a čistenie komunálnych odpadových vôd/zásobovanie pitnou vodou 30 rokov, odpadové hospodárstvo 25 - 30 rokov, energetika 15 - 25 rokov, ostatné sektory 10 - 15 rokov.

- ktoré sú podporené z finančných nástrojov¹³.

Pre jednoduchšiu orientáciu žiadateľa/prijímateľa v problematike zohľadňovania čistých príjmov pri výpočte výšky pomoci pre projekt sú v rámci nižšie uvedenej **schémy** zobrazené základné determinačné faktory, ktoré je potrebné zodpovedať pri určovaní skutočnosti, či sa na projekt vzťahuje/nevzťahuje povinnosť zohľadnenia čistých príjmov.

V prípade projektov vytvárajúcich čistý príjem podľa čl. 61 všeobecného nariadenia sa potenciálny čistý príjem z projektu určí **vopred** prostredníctvom nasledujúcej metódy:

- výpočet finančnej medzery (výpočet diskontovaného čistého príjmu z projektu pri zohľadnení referenčného obdobia primeraného pre sektor alebo subsektor, ktorý sa vzťahuje na operáciu,

¹³ Návratná forma pomoci, ktorá je poskytovaná na podporu investícií, od ktorých sa očakáva, že budú finančne životaschopné, ale nemajú zabezpečené dostatočné financovanie z trhových zdrojov.

bežne očakávanej ziskovosti v rámci príslušnej kategórie investícií uplatňovania zásady „znečisťovateľ platí“ a prípadne aj zásady spravodlivosti spojenej s relatívnou prosperitou príslušného členského štátu alebo regiónu) prostredníctvom finančnej analýzy projektu¹⁴.

V prípade projektov vytvárajúcich čistý príjem počas realizácie projektu, **kde objektívne nie je možné vopred stanoviť čistý príjem**¹⁵, vytvorené čisté príjmy sa z celkových oprávnených výdavkov projektu odpočítajú najneskôr do troch rokov od ukončenia realizácie projektu (uvedené platí pre projekty podľa čl. 61 všeobecného nariadenia).

Hotovostné platby

V zmysle § 2 Zákona č. 394/2012 Z.z. o obmedzení platieb v hotovosti (ďalej len „zákon o obmedzení platieb v hotovosti“) sa platbou v hotovosti rozumie odovzdanie bankoviek alebo mincí v hotovosti v mene euro alebo bankoviek a mincí v hotovosti v inej mene odovzdávajúcim a prijatie tejto hotovosti príjemcom¹⁶.

Hotovostné platby zahŕňajúce výdavky na obstaranie dlhodobého hmotného a nehmotného majetku, vrátane výdavkov súvisiacich s obstaraním tohto majetku, nie sú oprávnené.

V prípade úhrad spotrebného materiálu sú výdavky uhrádzané v hotovosti oprávnené, ak hotovostné platby jednotlivo neprekročia sumu **500 EUR**, pričom maximálna hodnota realizovaných úhrad v hotovosti v jednom mesiaci nepresiahne **1 500 EUR**.

Podľa § 4 zákona o obmedzení platieb v hotovosti pri právnických osobách a fyzických osobách - podnikateľoch sa zakazuje platba v hotovosti, ktorej hodnota prevyšuje **5 000 EUR**.

Verejné obstarávanie

Všetky verejné obstarávania (ďalej aj „VO“) na výber dodávateľa/poskytovateľa prác, tovarov a služieb **bezprostredne súvisiacich s projektom** musia byť realizované v súlade so zákonom č. 343/2015 Z. z. o verejnom obstarávaní a o zmene a doplnení niektorých zákonov (ďalej len „ZVO“), smernicou č. 2014/24/EÚ2011 z 26. februára 2014 o verejnom obstarávaní a o zrušení smernice 2004/18/ES, Zmluvou o poskytnutí NFP/Rozhodnutím o schválení ŽoNFP a Príručkou pre prijímateľa vydanou SO.

Verejné obstarávanie na výdavky s priamou väzbou **na hlavné aktivity projektu**, tzv. priame výdavky (napr. VO na výber dodávateľa stavebných prác, tovarov/technológií, poskytovateľa stavebného dozoru a iné), vrátane výdavkov na informovanie a komunikáciu¹⁷ (nepriame výdavky), bude úspešne overené zo strany poskytovateľa **počas výkonu administratívnej finančnej kontroly VO** (ďalej aj „AFK VO“), **resp. počas AFK opakovaného VO. V prípade identifikovania nedostatkov v procese VO** zo strany poskytovateľa počas výkonu AFK VO, resp. počas AFK opakovaného VO, **poskytovateľ uplatní** (v prípade

¹⁴ V prípade projektov s celkovými oprávnenými výdavkami nad 50 mil. EUR (tzv. veľké projekty) sa uvedený výpočet finančnej medzery vykonáva prostredníctvom analýzy nákladov a prínosov projektu (cost-benefit analýzy).

¹⁵ Príjmy nie je možné stanoviť vopred iba vo výnimočných, objektívne overiteľných prípadoch. K takýmto prípadom patria situácie, kedy nie je možné definovať jeden z faktorov ovplyvňujúcich možnosť odhadu príjmov, t.j. úroveň dopytu, počet užívateľov alebo výšku uplatňovanej ceny/poplatku. Tento problém nastáva typicky u inovačných projektov, resp. projektov, kde dopyt bude vytvorený novou ponukou.

¹⁶ Pre účely tejto príručky sa odovzdávajúcim rozumie prijímateľ a príjemcom sa rozumie dodávateľ.

¹⁷ Napr. veľkoplošná reklamná tabuľa, (panel), trvalá vysvetľujúca tabuľa (pamätná doska), informačná tabuľa (plagát), publikovanie článkov o projekte (inzercia), bližšie špecifikované v Manuále pre informovanie a komunikáciu).

predmetného VO) **finančnú opravu¹⁸ v zodpovedajúcej výške, alebo budú dotknuté výdavky neoprávnené** v plnom rozsahu.

Doplňujúce podmienky z oblasti VO sú uvedené pri vybraných oprávnených výdavkoch špecifikovaných v kapitole 4 tejto príručky.

Informácie o príprave VO vrátane uvedenia vzorových dokumentov, odporúčaní a najčastejších pochybení sú uvedené v **Príručke pre verejné obstarávanie**. V tomto dokumente sú informácie k VO uvedené iba za účelom poskytnutia komplexnej informácie k oprávnenosti výdavkov.

Dôležité upozornenie: Ak by počas doby realizácie projektu došlo k poškodeniu majetku, prijímateľ je povinný uviesť majetok do pôvodného stavu. V prípade straty alebo odcudzenia je prijímateľ povinný bezodkladne zabezpečiť náhradu majetku tak, aby náhradný majetok spĺňal minimálne rovnaké parametre, inak výdavky na pôvodný majetok budú oprávnené len v pomernej časti zohľadňujúcej jeho použitie a prínos k aktivitám projektu, alebo poskytovateľ môže rozhodnúť o neoprávnenosti výdavku ako o celku.

3. ROZDELENIE OPRÁVNENÝCH VÝDAVKOV

Výdavky projektu sa podľa vzťahu k aktivitám projektu delia na **priame** a **nepriame** výdavky, a to podľa toho, či majú vzťah k **hlavným aktivitám** alebo **podporným aktivitám** projektu.

Priame výdavky sú výdavky preukázateľne priamo súvisiace s **hlavnými aktivitami** projektu. Tieto výdavky môžu mať charakter bežných výdavkov a kapitálových výdavkov¹⁹, ktoré bezprostredne súvisia s realizáciou projektu a bez ktorých nie je možné daný projekt zrealizovať.

Nepriame výdavky²⁰ slúžia na financovanie podporných aktivít projektu. Sú to také výdavky, ktoré nie sú alebo nemôžu byť prepojené priamo na konkrétnu činnosť²¹ projektu. Do takýchto výdavkov sa zahŕňajú aj administratívne výdavky, pri ktorých je ťažké presne určiť sumu, ktorú možno priradiť k danej konkrétnej činnosti a majú charakter bežných výdavkov (režijných výdavkov).

Nižšie sú uvedené niektoré príklady oprávnených **priamych výdavkov**:

- stavebné práce: rekonštrukcia, prístavba a nadstavba objektov materských škôl, komunitných centier, objektov prestupného bývania, výstavba nových objektov materských škôl a komunitných centier, rekonštrukcia a výstavba inžinierskych sietí (vodovodná a kanalizačná infraštruktúra vrátane prípojok, elektrické prípojky, studne pre pitnú, prípadne úžitkovú vodu, rekonštrukcia a výstavba miestnych prístupových komunikácií vrátane chodníkov, dažďovej kanalizačnej siete, verejného osvetlenia, dopravného značenia, svojpomocná výstavba, stojiská a odvoz komunálneho odpadu, objekty slúžiace pre subjekty sociálnej ekonomiky (SSE) vrátane základného výrobného zariadenia, nástrojov, prístrojov a poradenskej činnosti a pod.);
- stavebný dozor;

¹⁸ V zmysle Metodického pokynu CKO č. 5 k určovaniu finančných opráv, ktoré má riadiaci orgán uplatňovať pri nedodržaní pravidiel a postupov verejného obstarávania.

¹⁹ § 8 ods. 4 zákona č. 523/2004 Z. z. o rozpočtových pravidlách verejnej správy a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov.

²⁰ Kategórie nepriamych výdavkov sú stanovené v prílohe č. 1 MP č. 6. Uvedené triedenie sa aplikuje aj na zjednodušené vykazovanie výdavkov (najmä v prípade uplatňovania paušálnej sadzby na nepriame výdavky).

²¹ V zmysle časti 2.2.2 Vymedzenie priamych nákladov, nepriamych nákladov a nákladov na zamestnancov, Usmernenia týkajúce sa zjednodušených možností vykazovania nákladov.

- prípravná a projektová dokumentácia vrátane energetického posudku, autorský dozor, výdavky na vypracovanie energetického certifikátu budov;
- nákup prevádzkových strojov, prístrojov, zariadení, techniky, náradia a vybavenia súvisiaceho s aktivitami projektu, interiérové vybavenie (KC, MŠ, SSE), exteriérové vybavenie (MŠ);
- nákup softvéru a licencií;
- výdavky týkajúce sa propagácie aktivít, ktoré sú súčasťou hlavných aktivít projektu;
- osobné výdavky žiadateľa/prijímateľa, ktoré súvisia s výkonom tejto činnosti:
  - interné riadenie projektu – napr. vypracovanie žiadostí o platbu, monitorovacích správ projektu, žiadostí o zmenu, finančné riadenie, zabezpečenie informovania a publicity²²;

Oprávnené **nepriame výdavky** zahŕňajú nižšie uvedené kategórie:

- a) osobné výdavky žiadateľa/prijímateľa, ktoré súvisia s výkonom tejto činnosti:
  - prípravná fáza realizácie projektu (napr. príprava žiadosti o nenávratný finančný príspevok);
- b) výdavky na externé služby (zabezpečené dodávateľským spôsobom v prípade, že si žiadateľ/prijímateľ nebude uplatňovať osobné výdavky):
  - riadenie projektu²³- externé vypracovanie žiadostí o platbu, monitorovacích správ projektu, žiadostí o zmenu, finančné riadenie, externé služby zabezpečujúce informovanie a komunikáciu o podpore získanej z EŠIF na spolufinancovanie projektu²⁴, výdavky na zabezpečenie procesu verejného obstarávania, ;
- c) ostatné výdavky (napr. znalecký posudok);

Nepriame výdavky nesmú prekročiť s ohľadom na priame výdavky projektu (výdavky hlavných aktivít) **limity** uvedené v konkrétnej výzve.

Pri reálnom vykazovaní nepriamych výdavkov **nie je možné zahrnúť výdavky na obstaranie akéhokoľvek dlhodobého hmotného/nehmotného majetku** (vrátane drobného dlhodobého hmotného/nehmotného majetku) do oprávnených výdavkov na podporné aktivity projektu.

Výdavky v projekte vychádzajú z *MP CKO č. 4 k číselníku oprávnených výdavkov (v aktuálnom znení)* zverejnenom na webovom sídle <http://www.partnerskadohoda.gov.sk/metodicke-pokyny-cko/>.

4. PRAVIDLÁ OPRÁVNENOSTI PRE NAJČASTEJŠIE SA VYSKYTUJÚCE VÝDAVKY

Nižšie uvedené sú špecifické pravidlá, resp. podmienky oprávnenosti niektorých najčastejšie sa vyskytujúcich typov, skupín či tried oprávnených výdavkov OP LZ. **Splnenie podmienok uvedených pri jednotlivých výdavkoch je predpokladom pre ich oprávnenosť.**

Poskytovateľ stanoví priamo vo výzve podrobnejšie podmienky oprávnenosti v závislosti od potrieb a zamerania výzvy pre naplnenie cieľov OP LZ.

²² V zmysle prílohy XII všeobecného nariadenia 1303/2013 (výdavky týkajúce sa mediálnych aktivít ako súčasť hlavných aktivít projektu, resp. mediálne aktivity implementované ako hlavné aktivity projektu, sú zahrnuté do priamych výdavkov projektu).

²³ Vráťane prípravnej fázy realizácie projektu (napr. príprava žiadosti o nenávratný finančný príspevok).

²⁴ Zabezpečenie pre projekt relevantných nástrojov pre informovanie a komunikáciu (napr. veľkoplošná reklamná tabuľa (panel), trvalá vysvetľujúca tabuľa (pamätná doska), informačná tabuľa (plagát), publikovanie článkov o projekte (inzercia) bližšie špecifikovaných v *Manuále pre informovanie a komunikáciu* .

01 – Dlhodobý nehmotný majetok

Vecné vymedzenie

Dlhodobým nehmotným majetkom²⁵ sú zložky majetku, ktorých ocenenie je **vyššie ako suma 2 400 EUR**²⁶ a doba použiteľnosti **dlhšia ako 1 rok**. Nehmotný majetok, ktorého ocenenie sa rovná tejto sume alebo je nižšie, možno zaradiť (podľa rozhodnutia účtovnej jednotky - prijímateľa) do dlhodobého nehmotného majetku, ak doba použiteľnosti tohto majetku je **dlhšia ako 1 rok**.

Dôležité upozornenie: Nehmotný majetok, ktorého ocenenie sa **rovná sume 2 400 EUR**²⁷ alebo je nižšie, s dobou použiteľnosti **dlhšou ako 1 rok**, ktorý nebol zaradený do dlhodobého nehmotného majetku, sa vykazuje v skupine oprávnených výdavkov **51 - Služby**.

Do tejto triedy oprávnených výdavkov sa zaraďujú najmä nehmotné výsledky z vývojovej a obdobnej činnosti, softvér, oceníteľné práva.

013 - Softvér

Výdavky na nákup softvéru bez ohľadu na to, či je alebo nie je predmetom autorských práv sú oprávnenými výdavkami v prípade, že jeho obstarávacía cena/vlastné náklady je **vyššia ako 2 400 EUR** a doba použiteľnosti (prevádzkovo-technické funkcie) je **dlhšia ako 1 rok**, nákup je nevyhnutný pre splnenie cieľov projektu a sú splnené nasledujúce podmienky:

- a) kúpený samostatne, a nie je súčasťou dodávky hardvéru a jeho ocenenia, alebo
- b) bol vytvorený vlastnou činnosťou za účelom používania pre potreby prijímateľa alebo na účely obchodovania s ním, ak nejde o softvér na zákazku alebo o súčasť dodávky hardvéru.

Dôležité upozornenie: Ak softvér nespĺňa uvedené podmienky, eviduje sa v skupine 518 – Ostatné služby.

Oprávnenosť výdavkov na nákup softvéru uvedie SO v bližšej špecifikácii vo výzve na predkladanie žiadostí o NFP.

Neoprávnené výdavky:

- a) výdavky obstarané v rámci podporných aktivít projektu;
- b) ak cena, za ktorú bol majetok obstaraný, je neprimeranou cenou v zmysle zákona č. 18/1996 Z. z. v znení neskorších predpisov (ďalej aj „v z. n. pr.“).

Preukazovanie:

- a) písomná zmluva²⁸, ak hodnota výdavku prekročí 5 000 EUR (zmluva musí byť v súlade s platným všeobecne záväzným právnym predpisom) vrátane dodatkov k uzavretej písomnej zmluve;
- b) výpis o zverejnení zmluvy povinnej osoby v zmysle zákona 211/2000 Z. z. v z. n. pr.;
- c) objednávka (ak relevantné);

²⁵ Vráťane nákladov súvisiacich s obstaraním dlhodobého nehmotného majetku do času uvedenia predmetného majetku do užívania.

²⁶ Podľa aktuálneho znenia Zákona č. 595/2003 Z. z. o dani z príjmov.

²⁷ Podľa aktuálneho znenia Zákona č. 595/2003 Z. z. o dani z príjmov.

²⁸ Za písomnú zmluvu sa pokladá aj zmluva uzatvorená podľa osobitného zákona – ZVO (podlimitné zákazky s využitím elektronického trhu).

- d) faktúra alebo rovnocenný účtovný doklad;
- e) dodací list alebo preberací protokol (ak relevantné) vrátane podpisu osoby prijímateľa potvrdzujúci prevzatie a dátum prevzatia;
- f) výpis z bankového účtu;
- g) doklad o zaradení majetku (karta dlhodobého majetku);
- h) spôsob výpočtu oprávnenej výšky výdavku (ak relevantné);
- i) a iné.

014 – Oceniteľné práva

Výdavky na výrobnotechnické poznatky (know-how²⁹), licencie, užívacie práva, vydavateľské práva, vydavateľské tituly, autorské práva, obchodné značky, ochranné známky, receptúry, predmety priemyselných práv a iné výsledky duševnej tvorivej činnosti, ak obstarávacia cena/vlastné náklady je **vyššia ako 2 400 EUR** a doba použiteľnosti (prevádzkovo-technické funkcie) je **dlhšia ako 1 rok**.

Dôležité upozornenie: Ak oceniteľné práva nespĺňajú uvedené podmienky, evidujú sa v skupine 518 – Ostatné služby,

Oprávnenosť výdavkov uvedie SO v bližšej špecifikácii vo výzve na predkladanie žiadostí o NFP.

Neoprávnené výdavky:

- a) výdavky obstarané v rámci podporných aktivít projektu;

Preukazovanie:

- a) písomná zmluva³⁰, ak hodnota výdavku prekročí 5 000 EUR (zmluva musí byť v súlade s platným všeobecne záväzným právnym predpisom) vrátane dodatkov k uzavretej písomnej zmluve;
- b) výpis o zverejnení zmluvy povinnej osoby v zmysle zákona 211/2000 Z. z. v z. n. pr.;
- c) objednávka (ak relevantné);
- d) faktúra alebo rovnocenný účtovný doklad;
- e) dodací list alebo preberací protokol (ak relevantné) vrátane podpisu osoby prijímateľa potvrdzujúci prevzatie a dátum prevzatia;
- f) výpis z bankového účtu;
- g) doklad o zaradení majetku (karta dlhodobého majetku);
- h) spôsob výpočtu oprávnenej výšky výdavku (ak relevantné);
- i) a iné.

019 – Ostatný dlhodobý nehmotný majetok

Dlhodobý nehmotný majetok, ktorý svojím charakterom nepatrí do skupín 013 a 014, ktorého obstarávacia cena je **vyššia ako 2 400 EUR** a doba použiteľnosti (prevádzkovo-technické funkcie) je **dlhšia ako 1 rok**.

Oprávnený výdavok je, ak:

²⁹ Know-how obyčajne označuje vedomosti a skúsenosti technického, obchodného, administratívneho, finančného alebo iného charakteru, ktoré sa môžu používať komerčne, a ktoré nie sú chránené patentom alebo registrovaním.

- a) pri jeho obstaraní boli dodržané pravidlá VO;
- b) obstaranie použitého majetku umožnila výzva;
- c) bol majetok zakúpený len pre účely projektu a jeho životnosť skončila do ukončenia realizácie aktivít projektu, oprávnenosť výdavku je 100 % obstarávacej ceny;
- d) bol majetok zakúpený, alebo využívaný pre účely projektu čiastočne, alebo ak doba jeho životnosti trvá aj po ukončení projektu, oprávnenosť výdavku je:
  - do výšky pomeru celkových výdavkov projektu k celkovému obratu prijímateľa za predchádzajúci kalendárny rok alebo priemerného obratu za posledné 3 kalendárne roky, alebo
  - do výšky pomeru na základe výpočtu osobohodín, ktoré odpracuje zamestnanec/zamestnanci v rámci projektu, alebo
  - do výšky pomeru, ktorý stanovila výzva.

Dôležité upozornenie: Oprávnený je iba nový nepoužívaný majetok a prijímateľ s ním v minulosti žiadnym spôsobom nedisponoval.

Neoprávnené výdavky:

- a) výdavky obstarané v rámci podporných aktivít projektu;
- b) ak cena, za ktorú bol majetok obstaraný, je neprimeranou cenou v zmysle zákona č. 18/1996 Z. z. v z. n. pr.

Preukazovanie:

- a) písomná zmluva³¹, ak hodnota výdavku prekročí hodnotu 5 000 EUR (zmluva musí byť v súlade s platným všeobecne záväzným právnym predpisom) vrátane dodatkov k uzavretej písomnej zmluve;
- b) faktúra, resp. aj dodací list, ak faktúra neslúži ako dodací list, alebo ak z dokladu nie je zrejmé, čo je predmetom dodania;
- c) karta dlhodobého majetku (doklad o zaradení do používania majetku);
- d) spôsob výpočtu oprávnenej výšky výdavku (ak je relevantné);
- e) výpis o zverejnení zmluvy povinnej osoby v zmysle zákona 211/2000 Z. z. v znení neskorších predpisov;
- f) výpis z bankového účtu;
- g) a iné.

02 – Dlhodobý hmotný majetok

Vecné vymedzenie

V triede dlhodobého hmotného majetku³² sa vykazujú:

- a) stavby, byty a nebytové priestory;

³¹ Za písomnú zmluvu sa pokladá aj zmluva uzatvorená podľa osobitného zákona – ZVO (podlimitné zákazky s využitím elektronického trhu).

³² Vrátane nákladov súvisiacich s obstaraním dlhodobého hmotného majetku do času uvedenia predmetného majetku do užívania.

- b) samostatné hnuiteľné veci s výnimkou hnuiteľných vecí uvedených v písmene a) a súbory hnuiteľných vecí, ktoré majú samostatné technicko-ekonomické určenie s dobou použiteľnosti dlhšou ako 1 rok a v ocenení vyššom ako je suma 1 700 EUR³³;
- c) technická rekultivácia a technické zhodnotenie, ak nie sú súčasťou obstarávacej ceny dlhodobého hmotného majetku.

Hmotný majetok, ktorého ocenenie sa rovná alebo je **nižšie ako suma 1 700 EUR**, možno zaradiť (podľa rozhodnutia účtovnej jednotky - prijímateľa) do dlhodobého hmotného majetku, ak prevádzkovo-technické funkcie (doba použiteľnosti) sú **dlhšie ako 1 rok**.

Dôležité upozornenie: Hmotný majetok, ktorého ocenenie sa **rovná sume 1 700 EUR alebo je nižšie**, s dobou použiteľnosti **dlhšou ako 1 rok**, ktorý nebol zaradený do dlhodobého hmotného majetku, sa vykazuje v skupine oprávnených výdavkov **11 – Zásoby**.

021 – stavebné práce

Stavebné práce

Výdavky na stavebné práce spojené s rekonštrukciou, novostavbou, nadstavbou, prístavbou, príp. inými stavebnými úpravami. Ide o stavby a technické zhodnotenie stavieb, bytov a nebytových priestorov (napr. bytové domy, ostatné budovy na bývanie vrátane svojpomocnej výstavby, materské školy, komunitné centrá, výrobné priestory slúžiace pre subjekty sociálnej ekonomiky a pod., miestne a účelové komunikácie vrátane chodníkov, dažďovej kanalizačnej siete, verejného osvetlenia, dopravného značenia, stojiská a odvoz komunálneho odpadu, vodovodná a kanalizačná infraštruktúra vrátane prípojek, elektrické prípojky, studne pre pitnú, prípadne úžitkovú vodu a pod.) vrátane prác na prípravnej a projektovej dokumentácii, prác stavebného a autorského dozoru.

Oprávnenými výdavkami sú výlučne výdavky v prípade, že stavebné práce sú nevyhnutné pre splnenie cieľov projektu a sú splnené všetky nasledovné podmienky:

- a) plánované stavebné práce sú v súlade s platnou územnoplánovacou dokumentáciou v zmysle zákona č. 50/1976 Zb. o územnom plánovaní a stavebnom poriadku (ďalej len „stavebný zákon“), pokiaľ sa tieto plány vzťahujú na projekt (neuplatňuje sa, ak pre realizáciu stavebných prác bolo vydané právoplatné stavebné povolenie alebo písomné oznámenie stavebného úradu k ohláseniu uskutočnenia stavieb, stavebných úprav a/alebo udržiavacích prác);
- b) v prípade novostavby bolo vydané rozhodnutie o umiestnení stavby podľa stavebného zákona (neuplatňuje sa, ak pre realizáciu stavebných prác bolo vydané stavebné povolenie alebo písomné oznámenie stavebného úradu k ohláseniu uskutočnenia stavieb, stavebných úprav a/alebo udržiavacích prác);
- c) ak je pre realizáciu potrebné stavebné povolenie alebo príslušné ohlásenie stavebnému úradu, žiadateľ/prijímateľ predloží právoplatné stavebné povolenie, resp. alebo písomné oznámenie stavebného úradu k ohláseniu uskutočnenia stavieb, stavebných úprav a/alebo udržiavacích prác, na základe ktorých je možné stavebné práce realizovať;
- d) ak pre realizáciu stavebných prác nie je potrebné vydanie stavebného povolenia a ohlasovacia povinnosť v zmysle § 57 stavebného zákona, žiadateľ/prijímateľ predloží stanovisko stavebného

³³ Podľa aktuálneho znenia Zákona č. 595/2003 Z. z. o dani z príjmov.

úradu, že projekt v zmysle stavebného zákona nepodlieha stavebnému povoleniu ani príslušnému ohláseniu;

- e) ak je to v zmysle príslušnej právnej úpravy potrebné (zákon č. 24/2006 Z. z. o posudzovaní vplyvov na životné prostredie a o zmene a doplnení niektorých zákonov v z. n. pr.) predloží žiadateľ/prijímateľ vyjadrenie príslušného orgánu štátnej správy k posúdeniu vplyvov vybudovania plánovanej stavby na životné prostredie v danej lokalite (EIA);
- f) verejné obstarávanie na výber dodávateľa prác bude vykonané v súlade so ZVO, podmienkami špecifikovanými v **Príručke pre verejné obstarávanie**.

Neoprávnené výdavky:

- a) v celosti neoprávnený výdavok, ak bol zistený konflikt záujmov, nejasnosti vo vlastníckych vzťahoch;
- b) výdavky na aktivity, ktoré sa fyzicky skončili alebo plne realizovali ešte pred predložením žiadosti o NFP;
- c) výdavky obstarané v rámci podporných aktivít projektu;
- d) nesplnené ostatné podmienky oprávnenosti;
- e) ak cena, za ktorú bol majetok obstaraný, je neprimeranou cenou v zmysle zákona č. 18/1996 Z. z. v z. n. pr.

Preukazovanie:

- a) projektová dokumentácia;
- b) stavebné povolenie; kolaudačné rozhodnutie/rozhodnutie o predčasnom užívaní stavby/rozhodnutie o dočasnom užívaní stavby;
- c) preberací protokol o prevzatí staveniska od objednávateľa, preberací protokol o prevzatí stavby od dodávateľa/zhotoviteľa a stavebného dozoru;
- d) písomná zmluva, výpis o zverejnení zmluvy povinnej osoby v zmysle zákona 211/2000 Z. z. v z. n. pr.; vrátane stavebného rozpočtu/ocenený výkaz výmer (po ukončení verejnom obstarávaní);
- e) faktúra alebo dodací list, ak faktúra nie je súčasne aj dodacím listom, resp. ak z faktúry nie je zrejmé, čo je predmetom dodania, zisťovací protokol o vykonaných stavebných prácach, rekapitulácia rozpočtu, súpis vykonaných prác;
- f) stavebný denník za príslušné obdobie uplatnených výdavkov (výpis alebo jeho kópia);
- g) doklad o zaradení majetku (karta dlhodobého majetku);
- h) spôsob výpočtu oprávnenej výšky výdavku (ak relevantné);
- i) výpis z bankového účtu;
- j) fotodokumentácia zachytávajúca fyzický pokrok realizácie prác;
- k) v prípade oprávnenosti búracích prác aj búracie povolenie;
- l) a iné.

Prípravná a projektová dokumentácia

Výdavky na prípravnú a projektovú dokumentáciu (napr. pre územné rozhodnutie, pre stavebné povolenie, pre realizáciu stavby, geodetické a prieskumné práce potrebné na spracovanie stavebného projektu, dokumentácia skutočného vyhotovenia, porealizačné geodetické zameranie, vytýčenie stavby, zameranie skutočného stavu stavby a pod.) **sú oprávnenými výdavkami v prípade**, že prípravná

a projektová dokumentácia sú nevyhnuté pre splnenie cieľov projektu a sú splnené nasledovné podmienky:

- a) verejné obstarávanie na výber poskytovateľa služby na vypracovanie prípravnej/ projektovej dokumentácie **bolo ukončené** pred predložením ŽoNFP poskytovateľovi;
- b) *verejné obstarávanie na výber poskytovateľa služby na vypracovanie prípravnej/ projektovej dokumentácie **bolo vykonané v súlade so ZVO**, podmienkami špecifikovanými v kapitole 2.2, časť Verejné obstarávanie tejto príručky, a v súlade s pokynmi k príprave VO definovanými v **Príručke pre verejné obstarávanie**.*

Preukazovanie:

- a) písomná zmluva³⁴, ak hodnota výdavku prekročí hodnotu 5 000 EUR (zmluva musí byť v súlade s platným všeobecne záväzným právnym predpisom) vrátane dodatkov k uzavretej písomnej zmluve;
- b) objednávka (ak relevantné);
- c) výpis o zverejnení zmluvy povinnej osoby v zmysle zákona 211/2000 Z. z. v z. n. pr.;
- d) faktúra alebo rovnocenný účtovný doklad;
- e) preberací protokol/ odovzdávací protokol;
- f) doklad o úhrade.
- g) a iné.

Stavebný dozor

Výdavky na stavebný dozor sú oprávnenými výdavkami v prípade, že stavebný dozor je nevyhnutý pre splnenie cieľov projektu a sú splnené nasledovné podmienky:

- a) oprávnené výdavky na stavebný dozor nepresiahnu sumu 0,70 – 1,50 % celkových oprávnených výdavkov na stavebné práce, pričom výdavky na stavebný dozor sú potrebné na uspokojivú realizáciu projektu a sú s ním priamo spojené;
- b) verejné obstarávanie na výber poskytovateľa služby stavebného dozoru bude vykonané v súlade so ZVO, podmienkami špecifikovanými v kapitole 2.2, časť Verejné obstarávanie tejto príručky, a v súlade s pokynmi k príprave VO definovanými v **Príručke pre verejné obstarávanie**.

Minimálne definovaný obsah činností stavebného dozora je stanovený v Zákone č. 50/1976 Zb. o územnom plánovaní a stavebnom poriadku (stavebný zákon).

Preukazovanie:

- a) písomná zmluva³⁵, ak hodnota výdavku prekročí hodnotu 5 000 EUR (zmluva musí byť v súlade s platným všeobecne záväzným právnym predpisom) vrátane dodatkov k uzavretej písomnej zmluve;
- b) objednávka (ak relevantné);
- c) výpis o zverejnení zmluvy povinnej osoby v zmysle zákona 211/2000 Z. z. v z. n. pr.;
- d) faktúra alebo rovnocenný účtovný doklad;

³⁴ Za písomnú zmluvu sa pokladá aj zmluva uzatvorená podľa osobitného zákona – ZVO (podlimitné zákazky s využitím elektronického trhu).

³⁵ Za písomnú zmluvu sa pokladá aj zmluva uzatvorená podľa osobitného zákona – ZVO (podlimitné zákazky s využitím elektronického trhu).

- e) výkaz o činnosti/pracovný výkaz (doklad preukazujúci odpracované činnosti, napr. kópia zápisu v stavebnom denníku);
- f) doklad o úhrade;
- g) a iné.

Autorský dozor

Výdavky na autorský dozor sú oprávnenými výdavkami za splnenia nasledovných podmienok:

- a) autorský dozor bude obstaraný spolu s projektovou dokumentáciou v rámci projektu pre realizáciu stavby (v súlade s podmienkami uvedenými pre OV *Prípravná a projektová dokumentácia* v kapitole 4 tejto príručky) a výdavok na autorský dozor bude v rámci projektovej dokumentácie samostatne vyčíslený;
- b) výdavky na autorský dozor sú potrebné na uspokojivú realizáciu projektu a sú s ním priamo spojené;
- c) verejné obstarávanie na výber poskytovateľa služby autorského dozoru bude vykonané v súlade so ZVO, podmienkami špecifikovanými v kapitole 2.2, časť Verejné obstarávanie tejto príručky, a v súlade s pokynmi k príprave VO definovanými v **Príručke pre verejné obstarávanie**.

Preukazovanie:

- a) písomná zmluva³⁶, ak hodnota výdavku prekročí hodnotu 5 000 EUR (zmluva musí byť v súlade s platným všeobecne záväzným právnym predpisom) vrátane dodatkov k uzavretej písomnej zmluve;
- b) objednávka (ak relevantné);
- c) výpis o zverejnení zmluvy povinnej osoby v zmysle zákona 211/2000 Z. z. v z. n. pr.;
- d) faktúra alebo rovnocenný účtovný doklad;
- e) doklad o úhrade;
- f) a iné.

Energetický certifikát

Výdavky na energetický certifikát sú oprávnenými výdavkami v prípade, že je nevyhnutný pre splnenie cieľov projektu a sú splnené nasledovné podmienky:

- a) oprávnené výdavky na energetický certifikát nepresiahnu spolu s výdavkami na PD sumu 1,90 – 2,90% celkových oprávnených výdavkov na stavebné práce, pričom výdavky na energetický certifikát sú oprávnené v projektoch novostavieb a u objektov s významnou obnovou;
- b) verejné obstarávanie na výber poskytovateľa služby bude vykonané v súlade so ZVO, podmienkami špecifikovanými v kapitole 2.2, časť Verejné obstarávanie tejto príručky, a v súlade s pokynmi k príprave VO definovanými v **Príručke pre verejné obstarávanie**.

Preukazovanie:

- a) písomná zmluva³⁷, ak hodnota výdavku prekročí hodnotu 5 000 EUR (zmluva musí byť v súlade s platným všeobecne záväzným právnym predpisom) vrátane dodatkov k uzavretej písomnej zmluve;

³⁶ Za písomnú zmluvu sa pokladá aj zmluva uzatvorená podľa osobitného zákona – ZVO (podlimitné zákazky s využitím elektronického trhu).

³⁷ Za písomnú zmluvu sa pokladá aj zmluva uzatvorená podľa osobitného zákona – ZVO (podlimitné zákazky s využitím elektronického trhu).

- b) objednávka (ak relevantné);
- c) výpis o zverejnení zmluvy povinnej osoby v zmysle zákona 211/2000 Z. z. v z. n. pr. (ak relevantné);
- d) faktúra alebo rovnocenný účtovný doklad;
- e) doklad o úhrade;
- f) a iné.

022 – Samostatné hnutelné veci a súbor hnutelných vecí

Výdavky na nákup výrobného zariadenia, zariadenia a predmetov slúžiacich na poskytovanie služieb, účelové predmety a iné zariadenia, ktoré s budovou alebo so stavbou netvoria jeden funkčný celok, aj keď sú s ňou pevne spojené, sú nevyhnutné pre implementáciu projektu a ktorého obstarávacia cena je **vyššia ako 1 700 EUR** a doba použiteľnosti (prevádzkovo-technické funkcie) je **dlhšia ako 1 rok**.

Oprávnený výdavok je, ak:

- a) pri jeho obstaraní boli dodržané pravidlá VO;
- b) bol majetok zakúpený len pre účely projektu a jeho životnosť skončila do ukončenia realizácie aktivít projektu, oprávnenosť výdavku je 100 % obstarávacej ceny,
- c) bol majetok zakúpený, alebo využívaný pre účely projektu čiastočne, alebo ak doba jeho životnosti trvá aj po ukončení projektu, oprávnenosť výdavku je:
  - do výšky pomeru celkových výdavkov projektu k celkovému obratu prijímateľa za predchádzajúci kalendárny rok alebo priemerného obratu za posledné 3 kalendárne roky, alebo
  - do výšky pomeru na základe výpočtu osobohodín, ktoré odpracuje zamestnanec/zamestnanci v rámci projektu, alebo do výšky pomeru, ktorý stanovila výzva.

Dôležité upozornenie: Oprávnený je iba nový nepoužívaný majetok a prijímateľ s ním v minulosti žiadnym spôsobom nedisponoval.

Neoprávnené výdavky:

- a) nákup samostatných hnutelných vecí a súboru vecí, ak bol nákup vykonaný len pre potreby jednej aktivity, ak výzva neurčí inak;
- b) nákup samostatných hnutelných vecí a súboru vecí na konci realizácie projektu (napr. z dôvodu predĺženého procesu verejného obstarávania a pod.);
- c) výdavky obstarané v rámci podporných aktivít projektu;
- d) ak cena, za ktorú bol majetok obstaraný, je neprimeranou cenou v zmysle zákona č. 18/1996 Z. z. v z. n. pr.;

Preukazovanie:

- a) písomná zmluva³⁸, ak hodnota výdavku prekročí 5 000 EUR (zmluva musí byť v súlade s platným všeobecne záväzným právnym predpisom) vrátane dodatkov k uzavretej písomnej zmluve;
- b) výpis o zverejnení zmluvy povinnej osoby v zmysle zákona 211/2000 Z. z. v z. n. pr.;

³⁸ Za písomnú zmluvu sa pokladá aj zmluva uzatvorená podľa osobitného zákona – ZVO (podlimitné zákazky s využitím elektronického trhu).

- c) objednávka (ak relevantné);
- d) faktúra vrátane dodacieho listu, ak faktúra neslúži aj ako dodací list, resp. ak z dokladu nie je zrejmé, čo je predmetom dodania;
- e) protokol o zaškolení dodanej technológie (ak relevantné);
- f) karta dlhodobého majetku;
- g) spôsob výpočtu oprávnenej výšky výdavku (ak relevantné);
- h) výpis z bankového účtu;
- i) a iné.

029 – Ostatný dlhodobý hmotný majetok

Výdavky na dlhodobý hmotný majetok, ktorý svojím charakterom nepatrí do skupín 021 a 022 a ktorého obstarávacia cena/ocenenie je **vyššia/vyššie ako 1700 EUR** a doba použiteľnosti (prevádzkovo-technické funkcie) je **dlhšia ako 1 rok**.

Skupina „029 Ostatný dlhodobý hmotný majetok“ je relevantná v zmysle Opatrenia MF SR č.MF/16786/2007-31, § 32, bod 11 (<http://www.mfsr.sk/Default.aspx?CatID=9479>).

Žiadateľ postupuje podľa náležitostí uvedených ku skupine „021 – Stavby“.

112 – Zásoby

Výdavky na krátkodobý hmotný majetok, ktorého obstarávacia cena je **nižšia ako 1700 EUR** a doba jeho použiteľnosti (prevádzkovo-technické funkcie) je **kratšia ako 1 rok**, resp. ak jedna z týchto podmienok nie je splnená a prijímateľ sa rozhodol, že tento majetok bude účtovať ako krátkodobý majetok (napr. knihy, časopisy, noviny, učebnice, učebné, kompenzačné pomôcky, kancelársky materiál, spotrebný materiál, špeciálny materiál, prevádzkové stroje, prístroje, zariadenia, telekomunikačná technika (napr. zabezpečovací systém, kamerový systém) a výpočtová technika, komunikačná infraštruktúra, technika, nástroje, náradie, pracovné odevy, obuv a pod).

Oprávnený výdavok je, ak:

- a) pri jeho obstaraní boli dodržané pravidlá VO;
- b) bol majetok zakúpený len pre účely projektu a jeho životnosť skončila do ukončenia realizácie aktivít projektu, oprávnenosť výdavku je 100 % obstarávacej ceny;
- c) bol majetok zakúpený, alebo využívaný pre účely projektu čiastočne, alebo ak doba jeho životnosti trvá aj po ukončení projektu, oprávnenosť výdavku je:
  - do výšky pomeru celkových výdavkov projektu k celkovému obratu prijímateľa za predchádzajúci kalendárny rok alebo priemerného obratu za posledné 3 kalendárne roky, alebo
  - do výšky pomeru na základe výpočtu osobohodín, ktoré odpracuje zamestnanec/zamestnanci v rámci projektu, alebo do výšky pomeru, ktorý stanovila výzva;
  - do výšky pomeru, ktorý stanovila výzva.

Dôležité upozornenie: Oprávnený je iba nový nepoužívaný majetok a prijímateľ s ním v minulosti žiadnym spôsobom nedisponoval.

Neoprávnené výdavky:

- a) výdavky v rámci podporných aktivít projektu na obstaranie softvéru (programy, licencie a nájom softvéru) s výnimkou softvéru nevyhnutného k zabezpečeniu funkčnosti výpočtovej techniky;
- b) na krátkodobý majetok, ktorý nie je nevyhnutný pre dosiahnutie cieľov projektu;
- c) ak cena, za ktorú bol krátkodobý hmotný majetok obstaraný, je neprimeranou cenou v zmysle zákona č. 18/1996 Z. z. v z. n. pr.

Preukazovanie:

- a) faktúra, resp. aj dodací list, ak faktúra nie je zároveň aj dodacím listom, alebo ak z dokladu nie je zrejmé, čo je predmetom dodania;
- b) doklad o zaradení majetku do používania (ak je relevantné);
- c) spôsob výpočtu oprávnenej výšky výdavku (ak je relevantné);
- d) výpis o zverejnení zmluvy povinnej osoby v zmysle zákona 211/2000 Z. z. v z. n. pr.;
- e) doklad o úhrade (pokladničný doklad, výpis z bankového účtu, alebo zmluva o vzájomnom zápočte (pri úhrade spôsobom vzájomného zápočtu sa predkladá aj výpis z účtovníctva o zaúčtovaní vzájomného zápočtu);
- f) a iné.

50 – Spotreba

Pre dopytovo-orientované projekty budú výdavky uvedenej skupiny oprávnené iba v prípade, ak budú nevyhnutne spojené s cieľom projektu a ich oprávnenosť bude definovaná vo výzve na predkladanie žiadostí o NFP.

502– Spotreba energie

Do tejto skupiny oprávnených výdavkov sa zaraďujú najmä nasledovné typy oprávnených výdavkov: energie, vodné, stočné (elektrická energia, tepelná energia, vodné, stočné, vrátane platieb za odvádzanie vôd z povrchového odtoku do verejnej kanalizácie).

Oprávnenými výdavkami sú výdavky projektov implementovaných v rámci **špecifického cieľa 6.2.1** v prípade, že budú uvedené vo výzve na predkladanie žiadostí o NFP.

Preukazovanie:

- a) faktúra, resp. aj dodací list, ak faktúra nie je zároveň aj dodacím listom, resp. k z dokladu nie je zrejmé, čo bolo predmetom dodania;
- b) spôsob výpočtu oprávnenej výšky výdavku (ak je relevantné);
- c) výpis o zverejnení zmluvy povinnej osoby v zmysle zákona 211/2000 Z. z. v z. n. pr.;
- d) doklad o úhrade (pokladničný doklad, výpis z bankového účtu, alebo zmluva o vzájomnom zápočte), (pri úhrade spôsobom vzájomného zápočtu sa predkladá aj výpis z účtovníctva o zaúčtovaní vzájomného zápočtu);
- e) a iné.

503 – Spotreba ostatných neskladovateľných dodávok

Výdavky na neskladovateľné nákupy (napr. betón³⁹) alebo palivá, mazivá, oleje, špeciálne kvapaliny.

Oprávnenými výdavkami sú výdavky projektov implementovaných v rámci **špecifického cieľa 6.2.1** v prípade, že budú uvedené vo výzve na predkladanie žiadostí o NFP.

Preukazovanie:

- a) faktúra, resp. aj dodací list, ak faktúra nie je zároveň aj dodacím listom, resp. k z dokladu nie je zrejmé, čo bolo predmetom dodania;
- b) spôsob výpočtu oprávnenej výšky výdavku (ak je relevantné);
- c) výpis o zverejnení zmluvy povinnej osoby v zmysle zákona 211/2000 Z. z. v z. n. pr.;
- d) doklad o úhrade (pokladničný doklad, výpis z bankového účtu, alebo zmluva o vzájomnom zápočte), (pri úhrade spôsobom vzájomného zápočtu sa predkladá aj výpis z účtovníctva o zaúčtovaní vzájomného zápočtu);
- e) v prípade nákupu pohonných hmôt - kniha jász (relevantné strany knihy jász) s označenými pracovnými cestami súvisiacimi s projektom, kópia technického preukazu;
- f) a iné.

51 - Služby

518 – Ostatné služby

Oprávnenými výdavkami v rámci PO 6 sú **výlučne** výdavky na **externé služby** zabezpečené dodávateľským spôsobom, ktoré zahŕňajú najrôznejšie položky podľa typu projektu, ku ktorému sa viažu⁴⁰. Vybrané služby musia prispievať k dosahovaniu cieľov projektu a byť pre jeho realizáciu nevyhnutné.

Prijímateľ môže využívať služby dodávateľov v tých prípadoch a pre tie činnosti, kedy nie je možné tieto služby/činnosti zabezpečiť vlastnými kapacitami. Podmienkou zostáva, že tieto služby musia byť preukázateľne nevyhnutné pre realizáciu projektu.

Medzi najčastejšie typy služieb, ktoré je možné zaradiť pod oprávnené výdavky PO 6 OP LZ patria:

- externé služby zabezpečujúce externé riadenie projektu, informovanie a komunikáciu o podpore získanej z EŠIF na spolufinancovanie projektu⁴¹, externé realizovanie procesu VO.... a pod.;
- iné výdavky - napríklad znalecké posudky⁴² a ďalšie vyššie nešpecifikované služby, ktoré priamo súvisia s realizáciou projektu a sú pre projekt nevyhnutné.

V prípade výdavkov týkajúcich sa **riadenia projektu – externé** - ide o výdavky, ktoré sú určené ako nepriame výdavky (majú charakter bežných výdavkov) a spadajú do limitu nepriamych výdavkov.

³⁹ Nie však, ak je súčasťou ceny stavby/stavebných prác.

⁴⁰ Verejné obstarávanie služieb dodávateľov/poskytovateľov bude vykonané v súlade so ZVO, podmienkami špecifikovanými v kapitole 2.2, časť *Verejné obstarávanie* tejto príručky a v súlade s *Príručkou pre verejné obstarávanie*.

⁴¹ Zabezpečenie pre projekt relevantných nástrojov pre informovanie a komunikáciu (napr. veľkoplošná reklamná tabuľa/panel, trvalá vysvetľujúca tabuľa/pamätná doska, informačná tabuľa/plagát, publikovanie článkov o projekte/inercia) bližšie špecifikovaných v *Manuále pre informovanie a komunikáciu*.

⁴² Prijímateľ je povinný rešpektovať zásadu „hodnota za peniaze/value for money“. Poskytovateľ ustanoví podmienky, za ktorých je možné uvedené služby považovať za oprávnené v relevantnej výzve na predkladanie ŽoNFP.

Dôležité upozornenie: Pri zabezpečovaní služieb externého manažmentu SO odporúča žiadateľovi vziať do úvahy skutočnosti uvedené v hodnotení ŽoNFP v oblasti *Administratívna a prevádzková kapacita – časť Účelnosť navrhnutého systému riadenia projektu*, kde sa posudzuje, akým spôsobom žiadateľ zabezpečí riadenie projektu (v rozsahu zodpovedajúcom požiadavkám na riadenie projektu, viď dokument *Kritériá pre výber projektov operačného programu Ľudské zdroje a metodika ich uplatňovania*).

Neoprávnené výdavky:

- a) výdavky na analýzy/stratégie/štúdie/expertízy/plány a iné výstupy, ktoré boli obstarané z prostriedkov nenávratného finančného príspevku, resp. z verejných zdrojov);
- b) na obstarané služby, ktorých obstarávacía cena bola stanovená percentom (napr. 1% zo sumy NFP);
- c) ak cena, za ktorú bola služba obstaraná, je neprimeranou cenou v zmysle zákona č. 18/1996 Z. z. v z. n. pr.

Preukazovanie:

- a) faktúra, resp. aj dodací list, ak faktúra nie je zároveň aj dodacím listom, alebo ak z dokladu nie je zrejmé čo bolo predmetom dodania;
- b) spôsob výpočtu oprávnenej výšky výdavku (ak je relevantné);
- c) výpis o zverejnení zmluvy povinnej osoby v zmysle zákona 211/2000 Z. z. v z. n. pr.;
- d) výpis z bankového účtu;
- e) a iné;

Medzi **oprávnené výdavky - externé** bezprostredne súvisiace s **riadením projektu** patria:

Oprávnený výdavok (OV)	Popis činností vykonávaných vo väzbe na OV
Vypracovanie žiadosti o platbu (ŽoP)	<ul style="list-style-type: none"> • zber dát, údajov a informácií potrebných k vypracovaniu doplňujúcich monitorovacích údajov k ŽoP; • kontrola správnosti účtovných dokladov (napr. dodávateľská faktúra) a ich príloh zaradených do ŽoP⁴³ ; • kontrola úplnosti a obsahovej správnosti príloh a podpornej dokumentácie k účtovným dokladom zaradeným do ŽoP (napr. preberací protokol, zisťovací protokol o vykonaných prácach a dodávkach, krycí list prác, súpis vykonaných prác/súpis fakturovaných ucelených častí, pracovný výkaz, krycí list faktúry, platobný poukaz k faktúre) vrátane fotodokumentácie vykonaných prác/dodaných tovarov; • kontrola správnosti zaúčtovania účtovných dokladov zaradených do ŽoP v účtovníctve prijímateľa (účtovné záznamy z účtovníctva prijímateľa); • vypracovanie ŽoP (v súlade s pokynmi uvedenými v <i>Príručke pre prijímateľa</i> a ďalšej riadiacej dokumentácii SO) v ITMS2014+ a jej odoslanie v ITMS2014+ poskytovateľovi; • doplnenie/zmena ŽoP v prípade obdržania výzvy na doplnenie/ zmenu ŽoP zo strany poskytovateľa v ním stanovenej lehote; • poskytovanie súčinnosti pri overovaní reálneho dodania tovarov/ prác/služieb naviazaných na výdavky zaradené do predmetnej ŽoP v priebehu ohlásenej finančnej kontroly na mieste vykonávanej poskytovateľom • poskytovanie komplexných informácií prijímateľovi v súvislosti s prípravou predmetnej ŽoP.
Vypracovanie monitorovacej správy projektu (MS)	<ul style="list-style-type: none"> • zber dát, údajov a informácií potrebných k vypracovaniu MS a jej príloh, vrátane fotodokumentácie za príslušné monitorované obdobie; • kontrola úplnosti a obsahovej správnosti príloh priložených k MS; • vypracovanie MS (v súlade s pokynmi uvedenými v <i>Príručke pre prijímateľa</i> a ďalšej riadiacej dokumentácii SO) v ITMS2014+ a jej odoslanie v ITMS2014+ poskytovateľovi; • doplnenie MS a/alebo jej príloh v prípade obdržania výzvy na doplnenie zo strany poskytovateľa v ním stanovenej lehote; • poskytovanie súčinnosti pri overovaní dát, údajov a informácií uvedených v MS v priebehu ohlásenej finančnej kontroly na mieste vykonávanej poskytovateľom; • poskytovanie komplexných informácií prijímateľovi v súvislosti prípravou predmetnej MS.

⁴³ Z pohľadu súladu s údajmi uvedenými v schválenej ŽoNFP a uzavretej zmluve o NFP.

<p style="writing-mode: vertical-rl; transform: rotate(180deg);">Vypracovanie žiadosti o zmenu projektu (ŽoZP)</p>	<ul style="list-style-type: none"> • zber dát, údajov a informácií potrebných k vypracovaniu ŽoZP a jej vybraných príloh; • kontrola úplnosti a obsahovej správnosti príloh prikladaných k ŽoZP⁴⁴; • vypracovanie ŽoZP (v súlade s pokynmi uvedenými v <i>Príručke pre prijímateľa</i> a ďalšej riadiacej dokumentácii SO) v ITMS2014+ a jej odoslanie v ITMS2014+ poskytovateľovi; • doplnenie ŽoZP a/alebo jej príloh v prípade obdržania výzvy na doplnenie zo strany poskytovateľa v ním stanovenej lehote; • poskytovanie súčinnosti pri overovaní dát, údajov a informácií uvedených v ŽoZP v priebehu ohlásenej finančnej kontroly na mieste vykonávanej poskytovateľom; • poskytovanie komplexných informácií prijímateľovi v súvislosti s prípravou predmetnej ŽoZP.
--	--

Neoprávnené výdavky:

- a) služby, ktoré neprispievajú k dosahovaniu cieľov projektu/nie sú pre jeho realizáciu nevyhnutné.

Preukazovanie:

- a) písomná zmluva⁴⁵, ak jej hodnota prekročí 5 000 EUR (zmluva musí byť v súlade s platným všeobecne záväzným právnym predpisom) vrátane dodatkov k uzavretej písomnej zmluve;
- b) objednávka (ak relevantné);
- c) faktúra alebo rovnocenný účtovný doklad;
- d) pracovný výkaz;
- e) dodací list alebo preberací protokol⁴⁶ o vykonaní príslušných aktivít, služieb, potvrdený podpisom osoby prijímateľa potvrdzujúci prevzatie a dátum prevzatia;
- f) prezenčná listina, program školenia, pozvánka (ak relevantné);
- g) doklad o úhrade/výpis z bankového účtu;
- h) spôsob výpočtu oprávnenej výšky výdavku (ak relevantné);
- i) výstupy z poskytnutých služieb (napr. posudky, správy, fotodokumentácia);
- j) a iné.

52 - Osobné výdavky

521 – Mzdové výdavky

Osobné výdavky

Základným oprávneným výdavkom v oblasti osobných výdavkov je cena práce (hrubá mzda, resp. odmena za vykonanú prácu a zákonné odvody zamestnávateľa).

Pre osobné výdavky platí, že **nesmú presiahnuť výšku obvyklú v danom odbore, čase a mieste**. V prípade osobných výdavkov je nevyhnutné, aby prijímateľ rešpektoval odmeňovanie jednotlivých pracovných pozícií s ohľadom na jeho predchádzajúcu mzdovú politiku, t.j. nie je možné akceptovať

⁴⁴ Z pohľadu súladu s údajmi uvedenými v schválenej ŽoNFP a uzavretej zmluve o NFP.

⁴⁵ Za písomnú zmluvu sa pokladá aj zmluva uzatvorená podľa osobitného zákona – ZVO (podlimitné zákazky s využitím elektronického trhu).

⁴⁶ SO v prípade potreby má právo stanoviť ako preberací protokol, aj pracovný výkaz z dôvodu preukázania dodaných služieb.

navýšenie mzdy, resp. odmeny za vykonanú prácu iba z dôvodu prác vykonávaných na projekte financovaného z prostriedkov EŠIF (napr. rozdielne sadzby odmeňovania za práce vykonávané mimo aktivít projektu a za práce vykonávané na aktivitách projektu; rozdielne hodinové sadzby v prípade viacerých projektov tej istej funkcie - projektový manažér - u jednej osoby; neopodstatnené rozdielne hodinové sadzby pri odbornom personáli). Takéto navýšenie bude mať za následok vznik neoprávnených výdavkov v časti presahujúcej výšku mzdy resp. odmeny rovnakej práce vykonávanej mimo projektu. Zároveň je prijímateľ povinný preukázať, že zamestnanec, ktorého mzdové výdavky sú predmetom financovania z EŠIF, má pre danú pracovnú pozíciu alebo pre práce vykonávané na projekte potrebnú kvalifikáciu a odbornú spôsobilosť.

Odmeny⁴⁷ (resp. prémie alebo rôzne variabilné zložky naviazané napr. na hospodárske výsledky prijímateľa) sú oprávneným výdavkom na základe podmienok, ktoré stanoví výzva/

Zamestnanci prijímateľa preukazujú svoje zapojenie do projektu **pracovným výkazom**. Činnosti a objem práce v pracovnom výkaze musia zodpovedať skutočne vykonanej práci v rámci vykazovaného obdobia. V prípade zamestnávania osôb pre účely realizácie projektu rozlišujeme dve alternatívy:

- a) **zamestnanec vykonáva výlučne činnosti spolufinancované z EŠIF**: t.j. zamestnanec pracuje počas celej pracovnej doby výlučne na projekte/projektoch spolufinancovaných z EŠIF. V tomto prípade sú oprávnené výdavky za všetky zložky mzdy vrátane príplatkov⁴⁸, resp. odmeny na základe dohôd o prácach vykonávaných mimo pracovného pomeru a náhrady mzdy v zmysle platnej legislatívy, ako aj povinné odvody za zamestnávateľa;
- b) **zamestnanec vykonáva aj činnosti mimo EŠIF**: t.j. celkový pracovný čas zamestnanca je rozdelený na činnosti vykonávané na projekte/projektoch spolufinancovaných z EŠIF a na činnosti vykonávané mimo EŠIF. V tomto prípade sú oprávnené výdavky za všetky zložky mzdy vrátane príplatkov⁵², resp. odmeny na základe dohôd o prácach vykonávaných mimo pracovného pomeru a náhrady mzdy v zmysle platnej legislatívy, ako aj povinné odvody za zamestnávateľa **pomerne** podľa skutočne odpracovaného času na projekte.

V zmysle bodu a) je náhrada mzdy za práceneschopnosť, ošetrovania člena rodiny a návštevu u lekára a dovolenku oprávneným výdavkom, ak je zamestnávateľom poskytnutá v súlade s platnou legislatívnou úpravou, v zákonnej výške.

V prípade ak zamestnanec vykonáva v rámci jedného pracovného pomeru činnosti pre dva a viac projektov spolufinancovaných z EŠIF, resp. dva a viac operačných programov budú oprávnené výdavky hradené pomerne na základe počtu odpracovaných hodín na jednotlivých operačných programoch resp. projektoch.

Výdavky týkajúce sa výkonu práce sú limitované rozsahom práce **maximálne 12 hodín/deň za všetky pracovné úväzky osoby kumulatívne**, t.j. za všetky pracovné pomery, dohody mimo pracovného pomeru a štátnozamestnanecký pomer⁴⁹.

Pracovné úväzky osôb pracujúcich na projekte sa nesmú prekryvať. Nie je prípustné, aby bol zamestnanec platený za rovnakú činnosť vykonávanú v tom istom čase, resp. za rovnaké výstupy viackrát. Za neoprávnené sa budú považovať výdavky v prípade identifikácie prekryvania sa pracovného času osoby pracujúcej na dvoch alebo viacerých projektoch (vrátane prípadu jedného projektu

⁴⁷ Ide o zložku mzdy v zmysle § 118 zákonníka práce. Uvedené sa aplikuje aj na obdobný pracovný vzťah (napr. zákon o štátnej službe).

⁴⁸ Oprávnené sú príplatky v zmysle platnej legislatívy.

⁴⁹ Týmto nie sú dotknuté záväzky zamestnávateľa voči zamestnancovi na základe uzatvorených pracovnoprávných vzťahov.

s viacerými pozíciami v rámci toho istého projektu alebo v prípade viacerých zmluvných vzťahov pre výkon práce pre projekt a mimo projektov) spolufinancovaných z prostriedkov EŠIF, resp. z iných programov EÚ alebo vnútroštátnych programov, resp. pri zistení vykonávania činnosti nefinancovanej z prostriedkov EŠIF. Výdavky, ktoré sa vzťahujú na tieto pracovné výkazy, budú vylúčené z financovania dotknutého projektu/projektov na úrovni príslušného dňa, pričom nie je podstatné, na základe akého zmluvného vzťahu osoba pracovala. **Pri opakovanom zistení prekrývania sa výdavkov v projekte je poskytovateľ oprávnený odstúpiť od zmluvy o NFP.**

Oprávnenými výdavkami sú výdavky projektov implementovaných v rámci PO 6.

Neoprávnené výdavky:

- a) výdavky pri obchádzaní zákona č. 311/2001 Z. z. Zákonník práce v platnom znení (ďalej len „zákoník práce“) v prípadoch, ak s jednou a tou istou osobou sa uzatvorí reťazenie pracovnoprávných vzťahov, napr. najskôr dohoda o vykonaní práce a po vyčerpaní stanoveného rozsahu pracovných hodín (350 hodín/rok) sa uzatvorí ďalší zmluvný vzťah napr. príkazná zmluva, alebo dohoda o pracovnej činnosti a pod., pričom vykonávaná činnosť stále javí znaky závislej práce;
- b) náhrada za dovolenku, práceneschopnosť, ošetrovania člena rodiny a návštevu u lekára v prípade ak zamestnanec vykonáva aj činnosti mimo EŠIF
- c) nemocenské dávky hradené zo strany Sociálnej poisťovne (keďže nie sú výdavkom prijímateľa);
- d) výdavky týkajúce sa činností na projekte vykonávaných počas práceneschopnosti, ošetrovania člena rodiny a návštevy lekára⁵⁰;
- e) doplnkové dôchodkové sporenie - ak je príspevok do doplnkového dôchodkového sporenia hradený zo zdrojov sociálneho fondu prijímateľa;
- f) ostatné výdavky na zamestnanca (napr. dary, benefity), ktoré nie sú pre zamestnávateľov povinné podľa osobitných právnych predpisov⁵¹;
- g) výdavky na odstupné a odchodné (keďže medzi nimi a realizáciou projektu neexistuje príčinný vzťah)⁵²;
- h) tvorba sociálneho fondu (aj napriek tomu, že je pre zamestnávateľa povinnosťou, jeho čerpanie nesúvisí s realizáciou projektu);
- i) mzdové náklady zamestnancov, ktorí sa nepodieľajú na realizácii projektu;
- j) pomerná časť osobných nákladov, ktorá nezodpovedá pracovnému vyťaženiu zamestnanca na danom projekte.

Dôležité upozornenie: Neoprávnenými výdavkami sú spravidla služby, ktoré neprispievajú k dosahovaniu cieľov projektu/nie sú pre jeho realizáciu nevyhnutné.

Preukazovanie:

⁵⁰ Ak napr. zamestnanec nepracuje z dôvodu práceneschopnosti alebo ošetrovania člena rodiny či navštívi lekára a súčasne v tom istom čase vykonáva aktivity na základe, napr. občianskeho zákonníka alebo zákonníka práce pre projekt, budú výdavky na tieto aktivity považované za neoprávnené.

⁵¹ V prípade, ak do povinných odvodov za zamestnávateľa vstupuje aj odvod za sumu ostatných výdavkov na zamestnanca, je potrebné túto sumu odpočítať od celkových odvodov zamestnávateľa.

⁵² V prípade, ak do povinných odvodov za zamestnávateľa vstupuje aj odvod za výdavok na odstupné a odchodné, je potrebné túto sumu odpočítať od celkových odvodov zamestnávateľa.

Účtovné doklady a iné doklady, ktoré je prijímateľ povinný predkladať poskytovateľovi

Personálne výdavky – interné⁵³ (pracovnoprávne vzťahy - pracovný pomer, služobný pomer, dohody o prácach vykonaných mimo pracovného pomeru)

Pracovná zmluva

- a) pracovná zmluva spolu s náplňou práce (s uvedením špecifikácie pracovnej náplne pre projekt/projekty), resp. opisom činnosti štátno-zamestnaneckého miesta a platový návrh, vrátane dodatkov k vyššie uvedeným dokumentom;
- b) pracovný výkaz (zjednodušený pracovný výkaz⁵⁴ alebo všeobecný pracovný výkaz⁵⁵);
- c) účtovný doklad k zaúčtovaniu miezd;
- d) mzdový list, resp. výplatnú pásku alebo iný relevantný doklad;
- e) sumarizačný hárok – personálne výdavky;
- f) prezenčná listina napr. zo školenia, z porady, pracovného stretnutia atď.;
- g) spôsob výpočtu oprávnenej mzdy a odvodov;
- h) doklad o úhrade - bankový výpis (originál alebo kópia označená pečiatkou a podpisom štatutárneho orgánu prijímateľa) resp. iný doklad dokumentujúci reálnu úhradu - **prijímateľ je povinný označiť na bankovom výpise úhradu oprávnenej mzdy zamestnancovi a úhradu odvodov a preddavku dane z príjmu.**

Dohody

- a) dohoda o vykonaní práce, resp. iná dohoda v zmysle zákonníka práce⁵⁶ vrátane dodatkov k vyššie uvedeným dokumentom;

⁵³ Pracovné zmluvy a dohody o práci vykonávanej mimo pracovného pomeru sú uzatvorené na základe Zákonníka práce, zákona o výkone práce vo verejnom záujme, resp. zákona o štátnej službe a obsahujú všetky náležitosti pracovnej zmluvy/dohody podľa týchto zákonov. Zmluva/dohoda alebo ich prílohy ďalej obsahujú aj:

- a) identifikáciu projektu, do ktorého je zamestnanec zapojený,
- b) opis pracovnej činnosti (t. j. náplň práce) relevantnej pre projekt.

V prípade, ak v pracovnej zmluve, resp. dodatku k pracovnej zmluve a obdobných dokumentoch nie je špecifikovaná pracovná doba, prestávky v práci a pod., je potrebné doložiť k ŽoP aj interný predpis ošetrojúci uvedené skutočnosti, napr. pracovný poriadok, kolektívna zmluva.

⁵⁴ Zjednodušený pracovný výkaz sa predkladá v prípade zamestnanca, ktorý pracuje v rámci svojich pracovných činností **iba na jednom projekte** (bez ohľadu na ustanovený pracovný čas) a **jednej pracovnej pozícii** na základe jedného pracovnoprávneho vzťahu alebo obdobného vzťahu, t. j. nevykonáva iné činnosti financované prostredníctvom verejných prostriedkov u rovnakého zamestnávateľa (napr. ďalšia pracovná zmluva alebo dohoda o vykonaní práce) alebo iných zamestnávateľov, resp. pre iné právnické alebo fyzické osoby (bez ohľadu na povahu zmluvných vzťahov). Ak poskytovateľ identifikuje porušenie podmienky týkajúcej sa nevykonávania ďalšej činnosti financovanej z verejných prostriedkov (ďalší zmluvný vzťah a bez ohľadu na dodávateľské, resp. subdodávateľské kontrakty), tak v takomto prípade budú všetky výdavky týkajúce sa činností preukázaných prostredníctvom zjednodušeného pracovného výkazu posúdené ako neoprávnené od začiatku obdobia, v ktorom zamestnanec začal vykonávať ďalšiu činnosť financovanú z verejných prostriedkov (napr. v priebehu kalendárneho mesiaca marec začal zamestnanec vykonávať ďalšiu činnosť, tak výdavky na činnosti vykázané prostredníctvom zjednodušeného pracovného výkazu budú neoprávnené od začiatku kalendárneho mesiaca marec).

⁵⁵ Pracovné výkazy sa predkladajú za zamestnanca majúceho pracovný pomer (resp. štátnozamestnanecký pomer), pričom zároveň tento zamestnanec pracuje na jednom, resp. viacerých projektoch na základe dodatku k pracovnej zmluve, resp. na základe pracovnoprávneho vzťahu alebo obdobného vzťahu, pričom vykonáva aj iné činnosti financované prostredníctvom verejných prostriedkov u rovnakého zamestnávateľa (napr. ďalšia pracovná zmluva alebo dohoda o vykonaní práce) alebo iných zamestnávateľov, resp. pre iné právnické alebo fyzické osoby. Všeobecný pracovný výkaz sa vyplní len v prípade, ak zamestnanec vykonáva pracovné činnosti iba v rámci jednej kategórie regiónu, všeobecný pracovný výkaz sa vyplní len v prípade pracovnej činnosti v rámci dvoch kategórií regiónov (MRR a RR).

⁵⁶ Pri zamestnancoch, za ktorých si prijímateľ žiada preplatiť personálne výdavky v ŽoP **prvýkrát**. V ďalších ŽoP už tieto doklady nie je potrebné predkladať s výnimkou zmien v týchto dokladoch.

- b) pracovný výkaz;
- c) prezenčná listina napr. zo školenia, porady, pracovného stretnutia atď. (ak relevantné),
- d) mzdový list, resp. výplatná páska;
- e) spôsob výpočtu oprávnenej mzdy (ak relevantné);
- f) sumarizačný hárok – personálne výdavky;
- g) účtovný doklad k zaúčtovaniu miezd (zúčtovacia a výplatná listina resp. iný obdobný účtovný doklad);
- h) doklad o úhrade - bankový výpis (originál alebo kópia označená pečiatkou a podpisom štatutárneho orgánu prijímateľa), výdavkový pokladničný doklad (originál alebo kópia označená pečiatkou a podpisom štatutárneho orgánu prijímateľa), resp. iný doklad dokumentujúci reálnu úhradu - **prijímateľ je povinný označiť na bankovom výpise úhradu oprávnenej mzdy zamestnancovi a úhradu odvodov a preddavku dane z príjmu.**

56 - Finančné výdavky a poplatky

568 – Ostatné finančné výdavky

Oprávnenými výdavkami sú **výlučne** výdavky s priamou väzbou na projekt napr. výdavky na miestne poplatky, správne poplatky, notárske poplatky a pod.

Neoprávnené výdavky:

- a) úroky z dlžných súm okrem grantov poskytnutých vo forme úrokových dotácií alebo dotácií záručných poplatkov.

Preukazovanie:

- a) spôsob výpočtu oprávnenej výšky výdavku (ak je relevantné);
- b) doklad o úhrade (výpis z bankového účtu, pokladničný doklad);
- c) a iné.

90 - Zjednodušené vykazovanie výdavkov a rezerva

930 – Rezerva na nepredvídané výdavky

Výdavky na rezervu na nepredvídané výdavky sú oprávnenými výdavkami za splnenia podmienky, že výdavky na rezervu na nepredvídané výdavky súvisiace so **stavebnými prácami** nepresiahnu sumu **2,5 %** z celkových oprávnených výdavkov na stavebné práce s DPH.

Čerpanie rezervy na nepredvídané výdavky je možné len na základe kladného rozhodnutia SO o zmene projektu, a len v prípade, ak ide o výdavky, ktorých vznik nebolo možné v čase pred začatím verejného obstarávania predvídať (nepredvídateľnosť sa posudzuje v súlade s definíciou pre „Okolnosť vylučujúca zodpovednosť“ podľa Zmluvy o poskytnutí nenávratného finančného príspevku).

Každá žiadosť o zmenu projektu týkajúca sa čerpania rezervy na nepredvídané výdavky musí obsahovať relevantné a objektívne odôvodnenie potreby čerpania rezervy vrátane stanoviska dotknutých osôb

(napr. projektant, stavebný dozor, zhotoviteľ stavebných prác, Prijímateľ a tretie osoby) a relevantných dôkazov preukazujúcich existenciu nepredvídaných okolností.

Podrobné a jednoznačné podmienky a spôsob čerpania rezervy budú na účely verejného obstarávania stanovené v súťažných podkladoch a návrhu zmluvy o dielo, ktorý je podľa § 42 ods. 11 zákona č. 343/2015 Z. z. o verejnom obstarávaní a o zmene a doplnení niektorých zákonov neoddeliteľnou súčasťou súťažných podkladov. Prijímateľ a zhotoviteľ stavebných prác uzatvoria na základe schválenej žiadosti o zmenu Projektu dodatok k zmluve o dielo na stavebné práce, predmetom ktorého bude konkretizácia položiek rozpočtu, ktoré sa budú realizovať na základe nepredvídaných okolností. Pri uzavretí tohto dodatku budú zohľadnené aj pravidlá uvedené v § 18 zákona č. 343/2015 Z. z. o verejnom obstarávaní a o zmene a doplnení niektorých zákonov.

5. KATEGORIZÁCIA OPRÁVNENÝCH VÝDAVKOV

Oprávnené výdavky sú **kategorizované** do príslušných tried a skupín oprávnených výdavkov.

Dôležité upozornenie: Jednotlivé triedy, skupiny a najčastejšie sa vyskytujúce typy OV sú bližšie definované v **Číselníku oprávnených výdavkov** (ďalej aj „číselník“), ktorý tvorí **Prílohu č. 1** tejto príručky.

Napriek tomu, že číselník vychádza z účtovnej osnovy, **nekopíruje ju**. Výstupy z účtovníctva jednotlivých účtovných jednotiek - prijímateľov teda nemusia byť totožné so zaradením nákladov/výdavkov do tried a skupín tak, ako to určuje tento číselník. Číselník oprávnených výdavkov s uvedenými triedami a skupinami tvorí súčasť ITMS 2014+.

Účelom číselníka OV je **kategorizovať oprávnené výdavky** a uľahčiť tak žiadateľom ich správne zaradenie do príslušných tried a skupín OV v systéme ITMS2014+ (najmä pri príprave žiadosti o NFP/zostavovaní rozpočtu projektu a pri príprave žiadostí o platbu).

Číselník OV je integrovaný do verejnej ako aj core časti ITMS2014+. Príloha č. 2 tejto príručky slúži **pre informatívne účely** žiadateľa/prijímateľa pri zatriedňovaní výdavkov do jednotlivých tried a skupín podľa účtovnej klasifikácie.

6. NEOPRÁVNENÉ VÝDAVKY

Neoprávnené výdavky uvedené v tomto odseku bude poskytovateľ vždy považovať za neoprávnené bez ohľadu na ich vzťah k cieľom a charakteru projektu.

- akákoľvek časť výdavkov, ktorou by sa prekročila maximálna intenzita pomoci, alebo stanovené finančné limity a benchmarky⁵⁷;
- výdavky na opravu a údržbu;
- výpočtová technika (napr. tablet, interaktívna tabuľa... okrem stolného počítača vrátane príslušenstva, multifunkčného zariadenia alebo tlačiarne);
- pravidelné obnovovacie investície súvisiace s výmenou strojov, prístrojov, zariadení a technológií;
- revízie a kontroly zariadení, technické prehliadky, funkčné skúšky, garančné a emisné merania ak nie sú súčasťou zmluvy o dielo, ale sú obstarávané samostatne;

⁵⁷ Prekročenie stanoveného benchmarku je povolené vo výnimočných a dobre zdôvodnených prípadoch.

- vedľajšie rozpočtové náklady (VRN);
- rezerva na nepredvídateľné výdavky súvisiace s nadobudnutím technologických a technických zariadení;
- štúdie, ktoré vedú k vypracovaniu štátnej expertízy;
- akreditácie, reakreditácie;
- správne poplatky, ktoré nie sú pre realizáciu projektu nevyhnutné a nemajú priamu väzbu na projekt;
- poplatky za zriadenie a vedenie bankového účtu v súvislosti s realizáciou projektu;
- bankové poplatky;
- daňové poplatky a dovozné prirážky;
- poplatky za poštovné a telekomunikačné služby;
- výdavky na nákup použitého zariadenia;
- výdavky na právne služby prijímateľa voči poskytovateľovi (napr. žaloba, vypracovanie stanoviska);
- sankčné poplatky, pokuty⁵⁸ a penále, prípadne ďalšie sankčné výdavky, či už dohodnuté v zmluvách alebo vzniknuté z iných príčin;
- manká, škody (napr. škody spôsobené počas výstavby na cudzom majetku) a dlhy;
- nesplatené dlžné úroky z úverov a pôžičiek⁵⁹;
- dary;
- územné vplyvy;
- položky financované z iných finančných zdrojov (Envirofond, Recyklačný fond);
- DPH v prípade, keď je nárokovateľná na vrátenie akýmkoľvek spôsobom;
- priame dane (napr. daň z nehnuteľnosti, daň z motorových vozidiel a pod.);
- iné výdavky priamo nesúvisiace s projektom.

7. PODMIENKY HOSPODÁRNOSTI VÝDAVKOV

Žiadateľ/prijímateľ **je povinný** v zmysle osobitných predpisov pri používaní verejných prostriedkov, ktorým je aj NFP, zachovávať zásadu hospodárnosti, a preto bude SO v jednotlivých oblastiach implementácie projektu posudzovať, či navrhnuté výdavky projektu spĺňajú podmienku hospodárnosti⁶⁰ a či zodpovedajú obvyklým cenám v danom mieste a čase.

Východiskom pre posudzovanie oprávnenosti výdavkov projektov OP LZ v PO 6 z pohľadu ich hospodárnosti je *Metodický pokyn CKO č. 18 k overovaniu hospodárnosti výdavkov na programové obdobie 2014 - 2020 (v aktuálnom znení)*, ktorý formuluje základné pravidlá a postupy pre proces posudzovania zásady hospodárnosti výdavkov projektu, resp. ŽoNFP.

Nastavenie podmienok vzťahujúcich sa na hospodárnosť výdavkov vychádza zo snahy SO zabezpečiť efektívny spôsob preukazovania (zo strany žiadateľa/prijímateľa) a overovania (zo strany SO)

⁵⁸ Takýmito výdavkami sú napr. pokuty (napr. pokuty uložené v súlade s ustanoveniami všeobecne záväzných právnych predpisov za porušenie princípu „znečisťovateľ platí“) a iné druhy uložených peňažných alebo nepeňažných sankcií.

⁵⁹ Týmto nie je dotknuté ustanovenie čl. 69 ods. 3 písm. a) všeobecného nariadenia.

⁶⁰ Na úrovni projektu sa hospodárnosťou rozumie minimalizácia výdavkov nevyhnutných na realizáciu projektu pri rešpektovaní cieľov projektu.

hospodárnosti výdavkov projektu prostredníctvom využitia smerných ukazovateľov (benchmarkov) a finančných limitov s dôrazom na dodržiavanie zásady „hodnota za peniaze/value for money“.

SO bude posudzovať oprávnenosť výdavkov projektu (ŽoNFP) z hľadiska hospodárnosti primárne v nasledujúcich procesných fázach implementácie:

- a) konanie o ŽoNFP;
- b) realizácia projektu;
- c) verejné obstarávanie a obstarávanie nespádajúce pod pravidlá verejného obstarávania.

Každá z vyššie uvedených procesných fáz má špecifické zameranie, rozsah, účel a časové začlenenie do implementačného procesu. Z uvedeného vyplýva, že aj rozsah a zameranie posúdenia zásady hospodárnosti je pre jednotlivé oblasti diferencované.

Žiadateľ/prijímateľ sa nezbavuje výlučnej a konečnej zodpovednosti za dodržanie zásady hospodárnosti úkonom SO uskutočneným v rámci jednej z vyššie uvedených procesných fáz implementácie, ktorým neidentifikoval porušenie zásady hospodárnosti. SO je oprávnený aj na základe nových, resp. opakovaných úkonov (najmä v prípadoch, ak SO identifikuje nové skutočnosti, ktoré neboli posúdené v čase pôvodnej kontroly hospodárnosti alebo v prípadoch dodatočného uistenia sa o správnosti výsledku pôvodnej kontroly hospodárnosti) uplatniť voči prijímateľovi sankcie za nedodržanie zásady hospodárnosti.

SO pri posudzovaní hospodárnosti využíva tzv. **pomocné nástroje**. Pomocné nástroje predstavujú prostriedky, resp. opatrenia, ktoré pomáhajú získať primerané uistenie o tom, že výdavky na realizované projekty (resp. výdavky uvádzané v ŽoNFP) sú vynaložené hospodárne. Pomocnými nástrojmi sú najmä:

- finančné limity (finančné limity na úrovni jednotkových výdavkov, percentuálne limity na úrovni skupín výdavkov);
- benchmarky;
- jednotkové ceny
- stavebný rozpočet projektu vypracovaný oprávnenou osobou;
- znalecký alebo odborný posudok;
- zrealizované verejné obstarávanie;
- prieskum trhu.

SO je oprávnený sa pri posudzovaní hospodárnosti spoliehať aj na odbornosť, skúsenosti a znalosti svojich zamestnancov a odborných hodnotiteľov.

Finančné limity

V prípade výdavkov resp. skupín výdavkov, pre ktoré sú stanovené finančné limity, sú výdavky oprávnené iba do výšky stanoveného finančného limitu. Akékoľvek prekročenie finančných limitov bude považované zo strany SO za neoprávnené. V prípade, ak žiadateľ už v procese zostavovania rozpočtu k ŽoNFP identifikuje prekročenie finančného limitu, SO odporúča uviesť toto prekročenie výdavkov v časti „Neoprávnené výdavky“.

Finančné limity sa používajú v nasledovných prípadoch:

- a) stanovenie benchmarkov a finančných limitov;

- b) stanovenie percentuálnych limitov pre skupinu výdavkov (napr. percentuálny limit na výšku nepriamych výdavkov, osobné výdavky - mzdy a odmeny vrátane odvodov, výdavky na informovanie a komunikáciu, na rezervu na nepredvídané výdavky, atď.)

Dodržaním stanoveného finančného limitu pre jednotkový výdavok sa tento považuje za hospodárny. Uvedené sa nevzťahuje na percentuálne limity stanovené pre jednotlivé skupiny výdavkov, ktorých cieľom je primárne obmedzenie výšky (podielu) určitých typov/skupín výdavkov) a nie preukázanie hospodárnosti výdavku.

Dôležité upozornenie: Kompletný prehľad stanovených finančných limitov pre vybrané výdavky/skupiny výdavkov je uvedený samostatnej prílohe výzvy .

Benchmarky

Benchmarky (t.j. smerné ukazovatele, ktoré sa vzťahujú na jednotku výstupu projektu, napr. X EUR/m vybudovaného kanalizačného potrubia) vyjadrujú referenčnú hodnotu relevantných merateľných ukazovateľov stanovenú na optimálnej resp. akceptovateľnej úrovni. Pre účel použitia v rámci SO je benchmark definovaný ako maximálna prípustná hodnota merateľného ukazovateľa na úrovni projektu za optimálnych podmienok.

SO vo výzve stanoví hodnotu benchmarku a finančného limitu, ako aj druh merateľného ukazovateľa, na ktorý sa benchmark resp. finančný limit vzťahuje.

Žiadateľ má možnosť overiť si, či neprekračuje výšku benchmarku, prostredníctvom nasledujúceho vzorca:

hodnota výdavku projektu na jednotku merného ukazovateľa	=	celková výška oprávnených výdavkov v EUR uvedená žiadateľom v ŽoNFP plánovaná hodnota merateľného ukazovateľa uvedená žiadateľom v ŽoNFP, na ktorú sa v zmysle výzvy vzťahuje benchmark resp. finančný limit
--	---	--

V prípade ak sa v procese odborného hodnotenia projektu zmení hodnota merateľného ukazovateľa (napríklad z dôvodu, že z projektu je zrejmé, že nebudú naplnené merateľné ukazovatele), alebo ak dôjde v procese administratívneho overenia a/ alebo v procese odborného hodnotenia k zníženiu celkovej výšky oprávnených výdavkov oproti hodnote uvedenej v ŽoNFP, budú v procese hodnotenia projektu brané do úvahy zmenené (znížené) hodnoty celkovej výšky oprávnených výdavkov, resp. zmenené (znížené) hodnoty merateľných ukazovateľov, ktoré budú porovnávané s plánovanou referenčnou hodnotou (benchmarkom).

V prípade prekročenia stanovenej referenčnej hodnoty benchmarkov SO posúdi, či toto prekročenie zodpovedá navrhnutému riešeniu a špecifickým podmienkam realizácie projektu.

Žiadateľ je povinný v ŽoNFP zdôvodniť prekročenie benchmarku. SO je oprávnený akceptovať prekročenie benchmarku len v prípade, ak je prekročenie hodnoty benchmarku objektívne odôvodnené, pričom odôvodnenie bude vyplývať zo stavebno-technických, technologických, prírodných, časových alebo iných dôvodov.

V prípade, ak je prekročená referenčná hodnota benchmarku, ale nie je prekročený finančný limit, a prekročenie benchmarku nie je zdôvodnené, SO zároveň vyčíslí výšku neoprávnených výdavkov v sume prekračujúcej výšku benchmarku.

V prípade, ak je prekročená referenčná hodnota benchmarku aj finančný limit, a prekročenie benchmarku **je zdôvodnené**, SO vyčíslí výšku neoprávnených výdavkov v sume prekračujúcej výšku finančného limitu.

Dôležité upozornenie: Konkrétne hodnoty benchmarkov budú upravené v príslušných výzvach na predkladanie ŽoNFP. Stanovené konkrétne hodnoty benchmarkov budú pravidelne aktualizované v závislosti od vývoja trhových cien.

Jednotkové ceny

SO je oprávnený stanoviť vo výzve pre výdavky hodnoty jednotkových cien. Žiadateľ je povinný do ŽoNFP uviesť výšku výdavku, pre ktorý sú určené jednotkové ceny, len do výšky vo výzve stanovených jednotkových cien. V prípade, ak výška výdavku prekročí jednotkovú cenu pre tento výdavok stanovenú vo výzve, bude výdavok v sume prekračujúcej stanovenú jednotkovú cenu zo strany SO určený ako neoprávnený.

Znalecký alebo odborný posudok

Znaleckým alebo odborným posudkom vyhotoveným podľa zákona o znalcoch, tlmočníkoch a prekladateľoch je možné zo strany žiadateľa preukázať hospodárnosť výdavkov na obstaranie hnuteľného majetku (napr. špeciálne strojné zariadenia, technológie) v prípade, keď nebolo objektívne možné (na základe čestného vyhlásenia žiadateľa) vykonať riadny prieskum trhu.

Stavebný rozpočet projektu

Položkový rozpočet stavby musí byť vypracovaný a podpísaný odborne spôsobilou osobou a označený jej odtlačkom pečiatky.

V prípade realizácie stavebných prác je žiadateľ povinný predložiť ako prílohu ŽoNFP aj položkový rozpočet stavby vo forme oceneného výkazu výmer (ďalej len „rozpočet stavby“).

Príprave rozpočtu stavby je potrebné venovať osobitnú pozornosť, pričom položkový rozpočet stavby musí obsahovať všetky položky potrebné pre riadne zrealizovanie stavby.

SO stanovuje nasledovné minimálne **požiadavky na položkový rozpočet stavby**, ktorý bude predložený v rámci ŽoNFP:

- a) rozpočet stavby bude vypracovaný s využitím všeobecne dostupných rozpočtárskych programov;
- b) takto vypracovaný rozpočet stavby bude overený odborne spôsobilou osobou (projektantom, rozpočtárom) pričom sa odporúča naceniť rozpočet v cenovej úrovni aktuálnej v čase predloženia ŽoNFP, prípadne v cenovej úrovni nie staršej ak o 6 mesiacov pred predložením ŽoNFP;
- c) položkový rozpočet stavby bude členený podľa jednotlivých stavebných objektov uvedených v projektovej dokumentácii- výkresovej a textovej časti;
- d) položkový rozpočet nesmie obsahovať agregované položky (súborné/kompletové položky) s výnimkou prípadov, kde nie je objektívne možné použiť detailnejší rozpis;

Príklad agregovanej položky: *Vybudovanie 1 m kanalizačnej stoky*

Požaduje sa : *dodávka rozpisaná v samostatných položkách (paženie, obsyp, kanalizačná rúra v bežných metroch a pod.);*

Montáž rozpisaná v samostatných položkách (hlbenie ryhy, zhutnenie a pod.).

- e) všetky **peňažné čiastky** budú uvedené ako **zaokrúhlené na 2 desatinné miesta**;

- f) všetky **merné jednotky** budú uvedené ako **zaokrúhlené na 3 desatinné miesta**;
- g) v položkovom rozpočte v stĺpci „celkom“ žiadateľ vynásobí stĺpec „množstvo“ stĺpcom „jednotková cena“ pričom výsledná hodnota musí byť zaokrúhlená na 2 desatinné miesta pomocou funkcie **ROUND** (napr.: =ROUND(E9*F9;2), v opačnom prípade budú rozdiely zistené zo strany SO stanovené ako neoprávnené výdavky;

SO bude posudzovať oprávnenosť každej položky rozpočtu stavby. Nešpecifikované položky rozpočtu bez zjavnej väzby na realizáciu stavby sa budú považovať za neoprávnené.

Príklad nešpecifikovanej položky: ak je v rozpočte uvedená položka „*Nešpecifikované práce*“.

Položky uvedené ako „stratné“, „rezerva“, „nepredvídané výdavky“, atď. ... budú zo strany SO považované za neoprávnené výdavky.

Vedľajšie rozpočtové náklady (VRN) uvedené v Krycom liste rozpočtu SO považuje za neoprávnené.

Všetky položky uvedené v rozpočte, ktoré v priebehu administratívneho overenia, odborného hodnotenia a implementácie projektu nebudú podložené a skontrolovateľné s výkresovou a textovou dokumentáciou budú zo strany SO považované za neoprávnené výdavky.

Zrealizované verejné obstarávanie

Vo všeobecnosti platí, že v prípade výdavkov spadajúcich pod pravidlá verejného obstarávania sú na financovanie oprávnené výdavky do výšky, ktorá bola stanovená verejným obstarávaním.

V prípade, ak žiadateľ ukončil proces VO pred predložením ŽoNFP, je oprávnený preukázať hospodárnosť predmetných výdavkov na základe výsledku zrealizovaného VO. V takom prípade žiadateľ stanoví v rozpočte ŽoNFP výšku oprávnených výdavkov v zmysle ukončeného verejného obstarávania podľa ZVO.

Týmto nie je dotknutá povinnosť dodržania stanovených benchmarkov a finančných limitov.

Prieskum trhu

Prieskum trhu predstavuje nástroj na overovanie hospodárnosti výdavkov najmä v prípade výdavkov, pre ktoré nie sú stanovené benchmarky, finančné limity alebo jednotkové ceny a zároveň žiadateľ nepreukazuje hospodárnosť výdavkov prostredníctvom zrealizovaného VO, znaleckým alebo odborným posudkom, alebo v prípade výdavkov na stavebné práce stavebným rozpočtom projektu vypracovaným oprávnenou osobou. Služi ako nevyhnutná podpora pre prvotné posúdenie hospodárnosti a efektívnosti výdavkov stanovených v rozpočte projektu.

Žiadateľ vykoná prieskum trhu vyžiadaním minimálne 5 ponúk od rôznych potenciálnych dodávateľov na predmet zákazky tovaru, práce alebo služby s cieľom zistenia aktuálnych cenových úrovní.

SO je oprávnený v prípade, že na úrovni žiadateľa nie je možné získať/identifikovať minimálne 5 cenových ponúk od potenciálnych dodávateľov, akceptovať aj nižší počet ponúk, napr. ak predmet prieskumu má jedinečný charakter alebo existuje iba obmedzený počet dodávateľov. V takomto prípade SO overí opodstatnenosť zdôvodnenia nižšieho ako požadovaného počtu oslovených potenciálnych dodávateľov zo strany žiadateľa.

SO je zároveň oprávnený v rámci výzvy na predkladanie ŽoNFP stanoviť nižší počet ponúk od potenciálnych dodávateľov (najmä v prípade objektívnych skutočností vyplývajúcich zo špecifik typov oprávnených aktivít a žiadateľov).

V prípade, že daný výdavok spadá pod tovar/službu/prácu, ktorá je v zmysle § 117 ZVO bežne dostupná na trhu, prieskum trhu môže žiadateľ vykonať aj na základe údajov zverejnených na elektronickom trhovisku (www.eks.sk). V tomto prípade identifikuje minimálne 5 rovnakých alebo porovnateľných

zákaziek, z ktorých aktuálna cena – medián bude preukazovať hospodárnosť výdavku požadovaného žiadateľom.

Medián ako uznávaný ukazovateľ pre najvernejšiu výpovednú hodnotu nachádzajúcu sa uprostred usporiadaných získaných/identifikovaných cenových ponúk.

Postup pri výpočte mediánu je :

- Zoradiť cenové ponuky podľa výšky ponúkanej ceny;
- v prípade nepárneho počtu cenových ponúk zobrať hodnotu cenovej ponuky, ktorá sa nachádza v strede zoznamu a tá je mediánom;
- v prípade párneho počtu hodnôt v zozname sa za medián označí aritmetický priemer hodnôt na miestach $n/2$ a $n/2+1$, pričom „n“ je počet cenových ponúk.

Príklad - nepárny počet cenových ponúk:

Žiadateľ plánuje uskutočniť školenie. Za účelom stanovenia výšky výdavku na školenie oslovil v 5 subjektov, ktorým zadal špecifikáciu predmetu zákazky a požiadal ich o predloženie cenových ponúk. Žiadateľ obdržal od subjektov **5 cenových ponúk** s nasledovnými hodnotami, ktoré zoradil od najnižšej po najvyššiu:

Poradové číslo	Ponuka v EUR	Medián v EUR:
1.	5 600,00	
2.	6 902,00	
3.	8 798,00	8 798,00
4.	9 245,00	
5.	13 840,00	

Počet cenových ponúk je **nepárny**, a preto za medián bude označená hodnota v strede zoznamu-t.j. na 3. miest, čo je hodnota **8 798,00 EUR**, a žiadateľ túto hodnotu uvedie do ŽoNFP.

Príklad- párny počet cenových ponúk:

Žiadateľ za účelom stanovenia výšky výdavku na poskytnutie služby oslovil v 8 subjektov, ktorým zadal špecifikáciu predmetu zákazky a požiadal ich o predloženie cenových ponúk. Žiadateľ obdržal od subjektov **8 cenových ponúk** s nasledovnými hodnotami, ktoré zoradil od najnižšej po najvyššiu:

Poradové číslo	Ponuka v EUR	Medián v EUR:
1.	3 800,00	
2.	4 341,00	
3.	4 479,00	
4.	4 527,00	$4\,527 + 5\,398 = 9\,925$ $9\,925 / 2 = \mathbf{4\,962,50}$
5.	5 398,00	
6.	5 631,00	
7.	6 411,00	
8.	9 060,00	

Počet cenových ponúk je **párny**, a preto za medián bude označená hodnota, ktorá je aritmetickým priemerom súm uvedených na 4. mieste ($8/2 = 4$) a 5. mieste ($8/2 + 1 = 5$) čo je hodnota **4 962,50 EUR**, a žiadateľ túto hodnotu uvedie do ŽoNFP.

Výstupné informácie o vykonanom prieskume trhu žiadateľ zaznamená v zázname o vykonaní prieskumu trhu, v ktorom vyhodnotí výsledky prieskumu trhu.

SO je oprávnený overiť výšku výdavkov nárokových v ŽoNFP na základe žiadateľom vykonaného prieskumu trhu prostredníctvom vykonania svojho prieskumu trhu. V prípade, ak výška výdavkov nárokových žiadateľom v rozpočte ŽoNFP prevyšuje ceny identifikované SO na základe ním vykonaného prieskumu trhu, považuje tieto výdavky za nehospodárne, a teda neoprávnené, t.j. maximálna výška oprávnených výdavkov jednotkových cien žiadateľa/prijímateľa je výška oprávnených výdavkov stanovená SO na základe ním vykonaného prieskumu trhu.

Osobitné podmienky pre vykonanie prieskumu trhu budú stanovené vo výzve na predkladanie ŽoNFP.

Ďalšie pravidlá pre stanovenia výšky oprávneného výdavku v prípade výstavby/ rekonštrukcie zariadení

V prípade, ak žiadateľ plánuje realizáciu aktivít projektu zameraných na výstavbu/ rekonštrukciu budovy, ktorej **súčasťou** sú/budú priestory napr. materskej školy, komunitného centra (ďalej len „KC“) a pod. a teda plánuje vynaložiť finančné prostriedky na výstavbu/rekonštrukciu budovy, v ktorej je alebo bude zriadené zariadenie MŠ, resp. KC **a zároveň** tu je alebo bude zriadená aj iná prevádzka (napríklad priestory MŠ, resp. KC sú časťou spoločnej budovy základnej školy a materskej školy, prípadne administratívnej budovy, alebo priestory MŠ, resp. KC vzniknú prístavbou, nadstavbou alebo rekonštrukciou budovy s iným účelom prevádzky – administratívna budova, bytová budova atď.), oprávnenosť výdavkov určí žiadateľ nasledovne:

Žiadateľ označí vo výkresovej časti projektovej dokumentácie časti týkajúce sa priestorov predmetu ŽoNFP a zároveň rozdelí rozpočet na oprávnenú časť, neoprávnenú časť a časť spoločných priestorov.

a.) do **oprávnenej časti** rozpočtu budú zahrnuté všetky položky rozpočtu vrátane profesií (napr. rozvody zdravotníckych inštalácií, elektroinštalácií, atď...) priamo súvisiace s priestormi a prevádzkou zariadenia MŠ, resp. KC,

b.) do **neoprávnenej časti** budú zahrnuté všetky položky rozpočtu súvisiace s prevádzkou iného druhu ako MŠ, resp. KC (napríklad priestory základnej školy, administratívnej časti atď...),

c.) do **spoločných priestorov** budú zahrnuté všetky priestory a konštrukcie využívané prevádzkou MŠ, resp. KC a ďalším subjektom využívajúcim priestory budovy (napríklad priestory jedálne ZŠ a MŠ, kotolne vrátane technológie, zariadenia obnoviteľných zdrojov energie, spoločné chodby, strešná konštrukcia atď...).

Výška oprávnených výdavkov v prípade spoločných priestorov bude vypočítaná z pomeru podlahovej plochy priestorov MŠ, resp. KC k celkovej podlahovej ploche budovy (do podlahových plôch nie sú započítané spoločne využívané priestory). Týmto pomerom bude prepočítaná každá položka časti spoločných priestorov:

$$OV = A * (B/C)$$

pričom:

OV- výška oprávneného výdavku položky spoločných priestorov

A- položka spoločných priestorov

B- výmera podlahovej plochy využívanej deťmi MŠ, resp. klientmi KC okrem spoločných priestorov

C – celková výmera podlahovej plochy budovy okrem plochy spoločných priestorov

V prípade vybavenia (napríklad vybavenie kuchyne, telocvične atď.) sa výška oprávnených výdavkov vypočíta spôsobom uvedeným v predchádzajúcom odseku.

V prípade spoločných vonkajších priestorov sa výška oprávnených výdavkov vypočíta taktiež z pomeru podlahovej plochy priestorov MŠ, resp. KC bez spoločných priestorov ku podlahovej ploche celej budovy bez spoločných priestorov.

8. ZOZNAM PRÍLOH

Príloha č. 1 Číselník oprávnených výdavkov

Príloha č. 2 Informatívny prehľad skupín ekonomickej klasifikácie